

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2018. gada 3. – 9. marts

Nr. 8 (1522)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

RAITS EGLĪTIS,
PBLA pārstāvniecība Latvijā

Aizvadīta PBLA vadības tikšanās nedēļa Rīgā

PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte, priekšsēdes vietnieks Pēteris Blumbergs un PBLA izpilddirektors Raits Eglītis tiek ar valsts augstākajām amatpersonām

Pasaules brīvo latviešu apvienības jaunā vadība ieradās Rīgā, lai četru dienu laikā, no 19. līdz 22. februārim, tiktos ar Valsts prezidentu Raimonu Vējoni, Ministru prezidentu Māri Kučinski, ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču, izglītības un zinātnes ministru Kārli Šadurski un kultūras ministri Daci Melbārdi, kā arī lai Saeimā iepazītos ar Diasporas likuma projekta izstrādi.

Vizīte, kas nejausi sakrita ar trauksmainajiem notikumiem ap ABLV.lv banku un Latvijas Bankas prezidenta Ilmāra Rimšēvica aizturēšanu un apvainošanu kuļūzspiešanā, simboliski iesākās ar NATO Stratēģiskās komunikācijas un Izcilības centra apmeklējumu un tikšanos ar tā direktoru Jāni Sārtu, kurš laipni piekrita būt viesis ALAs 67. kongresā Vašingtonā.

Tikšanās gaitā tika pārrunāti jautājumi, kas saistās ar vēlēšanu sistēmu aizsardzību gan šeit, Latvijā, gatavojoties Saeimas vēlēšanām, gan ASV, gatavojoties šī rudens *mid-term* vēlēšanām, kā arī tas, kā pasaules latviešu organizācijām aizstāvēt savu elektronisko datu drošību, ticamību un reputāciju moderno komunikāciju un viltus ziņu pasaulē. J. Sārta uzsvēra, cik svarīgi organizācijām ir izveidot un saglabāt savu ticamību un reputāciju, kas nodrošina komunikatīvo ietekmi sabiedrībā. Viņš arī izteica cerību, ka PBLA un tās dalīborganizācijas ar savu darbu veicina to, ka latvieši pasaulē uztur savu latvisko identitāti elektroniskās informācijas vidē.

PBLA pārstāvji viesojas Ārlietu ministrijā

Pasaules brīvo latviešu apvienības pārstāvjiem Ārlietu ministrija diasporas lietu ministra Ata Sjanita gādībā šajā saspringtajā nedēļā kļuva par tādu kā izejas punktu citām tikšanās. Pirmdien, 19. februārī, notika pārrunas ar ministrijas parlamentāro sekretāri Zandu Kalniņu-Lukaševicu un speciālo uzdevumu vēstnieku diasporas jautājumos Ati Sjanitu.

Tikšanās gaitā tika pārrunāta un saskaņota Ārlietu ministrijas un PBLA nostāja pašlaik Saeimas ārlietu komisijā topošajā Diasporas likumprojektā. PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte uzsvēra, ka, izstrādājot Diasporas likumu, PBLA vissvarīgākais ir, lai tiktu ievērots vienlīdzības princips starp tautiešiem ārzemēs un Latvijā. “Mēs nekādā gadījumā negri-

No kreisās: PBLA pārstāvniecības vadītājs Jānis Andersons, PBLA vicepriekšsēdis Pēteris Blumbergs, Valsts prezidents Raimonds Vējonis, PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte un PBLA izpilddirektors Raits Eglītis // Foto: Valsts prezidenta kanceleja

bam, ka ārvalstīs dzīvojošie tautieši būtu privilēģētākās pozīcijās nekā Latvijas iedzīvotāji,” teica K. Saulīte. “Mēs negribam nekāda veida diskrimināciju ne vienā, bet arī ne otrā virzienā.”

P. Blumbergs savukārt uzsvēra četras galvenās PBLA prioritātes, kas būtu jānostiprina plānotajā likumā – atbalsts diasporas izglītībai, sadarbībai kultūras jomā, valsts drošības stiprināšanai un arī remigrācijas veicināšanai. Ārlietu ministrijas pārstāvji informēja, ka viņi sadarbojas ar Saeimas komisiju likuma izstrādāšanā un iestājas par to, lai likums tiktu izstrādāts pamatīgi, detalizēti un lai tas netiktu sasteigts un politizēts šajā vēlēšanu gadā.

PBLA viesojas Izglītības ministrijā

Pasaules brīvo latviešu apvienības un Amerikas latviešu apvienības pārstāvji 20. februārī tikās ar Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministru Kārli Šadurski un ministrijas Valsts sekretāra vietnieci Guntu Arāju.

PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte iepazīstināja izglītības un zinātnes ministru ar Saeimā 19. februārī nosūtīto PBLA vēstuli, kurā PBLA aicina Saeimas deputātus

visdrīzākajā laikā pieņemt vitāli svarīgo lēmumu par pāreju visā Latvijā uz izglītību valsts valodā. Ministrs Šadurskis izteica gandarījumu un pateicību PBLA par atbalstu šai nozīmīgajai izglītības reformas jautājumā, kas skar pāreju Latvijas skolās uz izglītību latviešu valodā. PBLA vadība ministram izteica vēlmi nodrošināt valsts pamatbudžetā diasporas izglītības pamatvajadzības, jo īpaši nesēn izveidotajām latviešu skolām Eiropā.

Ministrs Šadurskis arī informēja PBLA pārstāvjus par Saeimā virzītajiem grozījumiem Vēlēšanu likumā, kas ļautu ārvalstīs dzīvojošajiem pilsoņiem balsot ne tikai Rīgas vēlēšanu apgabalā, bet arī citos apgabalos. Nezinot, kā veiksies ar šiem likuma grozījumiem, ministrs tomēr aicināja tautiešus būt aktīviem un piedalīties Saeimas vēlēšanās.

PBLA pārstāvji tiek ar Valsts prezidentu Raimonu Vējoni

Tiekoties ar Valsts prezidentu Raimonu Vējoni, galvenais sarunu uzsvārs tika likts uz drošības jautājumiem, kā arī uz ekonomisko atbalstu Latvijai.

Drošības jautājumā prezidents Vējonis uzsvēra to, cik svarīgi ir

Kanadas bruņoto spēku vadītā bataljona klātbūtne Latvijā, prezidents stāstīja arī, ka valsts ir pateicīga un veicina arī jebkādu ASV militāro klātbūtni Latvijā. Prezidents aicināja Amerikas latviešu apvienību darboties, lai panāktu to, ka NATO Stratēģiskās komunikācijas un izcilības centrā Rīgā būtu kāds ASV NATO spēku pārstāvis. Prezidents teica, ka tas būtu svarīgi Latvijai, jo kaut vai emocionāli cilvēciskajā plāksnē Latvijas iedzīvotāji justos drošāk, ja te būtu kaut daži ASV karavīri.

Runājot par topošo Diasporas likumu, Valsts prezidents izteica bažas, lai vēlēšanu gaisotnē tas neklūtu par lozungiem un nepildāmiem solījumiem pilnu likumu. “Tam jābūt praktiskam, nevis deklarāтивam likumam,” teica prezidents.

PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte uzsvēra labo sadarbību ar Ārlietu, Izglītības un zinātnes, Kultūras un Ekonomikas ministrijām likuma izstrādē un teica, ka tiks mēģināts panākt līdzsvaru starp dažādām interesēm, starp latviešiem ārvalstīs un Latvijas iedzīvotājiem.

(Turpinājums 2. lpp.)

**PBLA vadības
rosīgā nedēļa
Rīgā**

1. un 2. lpp.

**Latviešu
Kultūras dienas
Nīderlandē un
Baškortostānā**

2. un 6. lpp.

**Latvijas un
reputācija**

5. lpp.

**Operzvaigzne
Inese Galante
koncertē un
rīko jauno
talantu
konkursu**

7. lpp.

**No Pētersonu
ģimenes
vēstures Īrijā**

8. lpp.

**Lakatiņa
stāsts**

10. lpp.

9 770934 67501 8 08

(Turpināts no 1. lpp.)

Aizvadīta PBLA vadības tikšanās nedēļa Rīgā

P. Blumbergs savukārt dalījās iespaidos par Čikāgā notikušo ekonomisko konferenci *Spotlight Latvia* un aicināja prezidentu piedalīties 2018. gada jūnijā plānotajā PLEIF Valmierā. PBLA vicepriekšsēdis arī pārrunāja ar Valsts prezidentu sadarbību valsts drošības stiprināšanā caur *Michigan National Guard* un ALAs nacionālpolitisko darbu Vašingtonā un aktivitātēm ASV.

PBLA pārstāvji tiek ar Ministru prezidentu Māri Kučinski

Tiekoties ar Ministru prezidentu, pārrunāto jautājumu loks bija praktisks. M. Kučinskis izteica atzinību PBLA par iesaisti Valmieras PLEIF rīkošanā. M. Kučinskis izteica cerību par to, lai

Diasporas likuma sagatavošana netiktu sasteigta, bet atzina, ka "likums kā tāds ir vajadzīgs."

"Tas iedarbinās praktiskus mehānismus sadarbībai ar diasporu un tās atbalstam," teica M. Kučinskis. Viņš arī atkārtoti izteica savu atbalstu tam, ka finansiālais atbalsts diasporai ir jāiekļauj valsts bazes jeb pamatbudžetā.

Tikšanās dalībnieki pārrunāja arī ekonomisko sadarbību starp valsti un diasporu, ASV un Kanadas diasporas atbalstu valsts drošībai un remigrācijas jautājumus, ko P. Blumbergs uzsvēra kā vienus no svarīgākajiem. M. Kučinskis bija priecīgs uzzināt par darbu, ko veic biedrība "Ar pasaules pieredzi Latvijā" un solīja jauniesus uzaicināt pie sevis, lai ie-

pazītos ar platformas *Your Move.lv* darbu. Tikšanās notika draudzīgā pozitīvā gaisotnē un vēlāk vakarā Ārvalstu tirdzniecības kameru Latvijā rīkotajās vakariņās. Ministru prezidents tikšanos ar PBLA pārstāvjiem pieminēja savā uzrunā kā pozitīvas sadarbības piemēru un patiesu atbalstu valstij.

Tikšanās ar ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču un Kultūras ministri Daci Melbārde

Tikšanās ievadā ārlietu ministrs E. Rinkēvičs PBLA pārstāvjiem uzsvēra, ka notikumi, kas saistīti ar neseno banku krīzi Latvijā, liks Latvijai sakārtot tā saucamo ne-rezidentu banku finanšu sektora vidi, kur līdz šim dominējusi apšaubāmas izcelsmes nauda.

Ministrs, tāpat kā citas amatpersonas, uzsvēra, ka ir svarīgi izveidot tādu jauno Diasporas likumu, kas ir atbalstāms un darbojas. "Sarakstīt saukļus par to, kā mēs milam tautiešus ārzemēs, neko nenozīmēs," teica ministrs. "Mums jāpanāk, lai būtu juridiskā bāze tiem, kas vēlas atgriezties, un likumā nostiprināt atbalsts tiem, kas paliek un vēlas sadarboties ar Latviju." Tikšanās dalībnieki neformāli pārrunāja arī gatavošanos Saeimas vēlēšanām, iecirkņu skaitu palielināšanu ārvalstīs un to, kā organizācijas un vēstniecības var sadarboties, lai palielinātu vēlēšanu aktivitāti un dalību.

Kultūras ministre Dace Melbārde apsveica Kristīni Saulīti un

Pēteri Blumbergu amatos un izteica vēlējumu turpināt labo sadarbību. Ministre apstiprināja savu dalību ALAs 67. kongresā Vašingtonā un priecējās par iespēju svinēt Baltā galdauta svētkus kopā ar tautiešiem. PBLA priekšsēde informēja ministri par savu dalību Eiropas latviešu reģionālajos Kultūras svētkos Nīderlandē no 23. līdz 25. februārim.

PBLA pārstāvjiem arī bija iespēja Latvijas Republikas Saeimā piedalīties Diasporas likuma darba sēdē, ko vadīja deputāts no Nacionālās apvienības Ričards Kols. Šādas sēdes plānotas katru pirmdienu ar mērķi nodot likumprojektu Saeimā līdz pavasarim.

SARMĪTE JANOVSKIS-ĒRENPREISS

Latviešu Nacionālās padomes Lielbritānijā pilnsapulce (agrāk sesija) notika 17. un 18. februārī *Straumēnu* muižā Vidusanglijā saulainās ziemas nogales dienās. Ap lielo galdu pulcējāmies 25 pārstāvji, padomes locekļi un jauno Anglijā biedrību un skoliņu dibinātāji. Prieks bija redzēt lielo pulku un iepazīties, pēc kārtas minot viņu vārdus un darbību. Zāles malā garā strīpā sēdēja citu mūsu Anglijā organizāciju vadītāji un brīvklaušītāji. Mūsu sastāvā pirmo reizi nebija izglītības nozares vadītāja Māra Pūļa, kas aprūpē visas latviešu skoliņas, ne tikai mūsu salā un Īrijā, organizējot skolotāju seminārus, bet visā Eiropā zem ELA cepures un šajās dienās atradās Norvēģijā. Jābrīnās – kad gan viņš gul?

Priekšsēde Lilija Zobens atklāja sēdi, sveicot mūsu vēstnieci Baiļu Braži, kuŗa teicās te justies kā mājās, un Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieku par sadarbību ar diasporu Ati Sjanīti.

Ar klusuma brīdi pieminējam mūsu mūzībā aizgājušos biedrus Dzidru Purmali, Māri Ozolu un Laimu Brenču.

Pēc padomes iekšējo lietu izkārtošanas jāvērsas pie mūsu nākotnes iecerēm un pienākumiem. To ir daudz, it sevišķi šajā – Latvijas Simtgades gadā. Jāmin trīs galvenās temas. Vispirms divi sāpju bērni – Anglijas atšķelšanās no Eiropas, kas ietekmēs vienā vai otrā veidā mūsu darbaspēku, viņu ģimenes, studentus un visus, kas šeit ieradusies, kopš pavērsās Eiropas vārti uz šo salu. Viņu nākotne, tāpat kā Anglijas iedzīvotājiem pašiem, ir vēl miglaina, nedroša. Lai pieminu pagājušā gada Jāņu dienas rītu, pēc Ligo vakara priekšiem *Straumēnu* muižā: divarpus tūkstošu jāņu bērnu modās savās teltīs referendumā iznākuma priecīgās gaidās – bet visā lielā plāvā iestājās dziļš, drūms klusums – tā vārds *BREXIT*. Ar to nu jāsamierinās, jācinās gan vēstniecībai, gan attie-

cīgām valdības iestādēm Latvijā un jābūt modriem pašiem iebrucējiem-nepilsoņiem.

Otrs sāpīgais jautājums, par ko it sevišķi rūpējas mūsu vēstniece, ir latviešu bērnu labklājība Anglijā. Likumi šajā zemē ļoti atšķiras no tiem Latvijā. Kādreiz tie šķiet pārāk stingri un Latvijas vecākiem nezināmi, neizprotami. Bērni vecākiem tiek atņemti, dažkārt sīku pārkāpumu dēļ, un atgriezti ģimenēs. Bet ne vienmēr un nopietnākos gadījumos tie tiek ievietoti angļu audzubērnu ģimenēs. Atceros, pirms nu jau daudziem gadiem kādu latviešu zemnieku pāri Bristolē, kuŗi nekad nesmaidīja, jo viņiem tika atņemta meita – kā atņemta? Esot bijusi laba, mīļa, nekad nav radījusi viņiem raizes. Kad abi devušies laukā kartupeļus rakt, viņa kā viengadniece atstāta virtuvē uz dekšņa, kleitiņa pienaglotā pie grīdas. Nav raudājusi, izaugusi krietna skolniece, bet kaŗa laikā bumba viņu paņēmusi uzlidojumā Berlī-

nē. Man kā divu mazu bērnu mātei sirds aptecējās.

Citi laiki, citi likumi. Līdz šim mūsu bērnu atsavināšanas skaits, salīdzinot ar vispārējo, izskatās gaužām mazs. Bet katrs atņemts bērns sāp gan vecākiem, gan kā atsavināts mūsu tautai. Tādēļ vēstnieces aicinājums veidot latviešu audzūvecāku tīklu Apvienotajā Karalistē ir sevišķi aktuāls un mums visiem apsveicams.

Trešā tema – priecīga, bet pilna rūpju un darba – Latvijas Simtgades svinēšana. Daudz jau ir veikts, daudz priekšdarbu sagatavots.

Viss šogad ir "liels" – Lielais karogs jau apstaigājis latviešu pasauli, Lielā sega, kuŗas izšūšanā piedalījās no visiem kontinentiem ārpus Latvijas dzīvojošas sievietes, vīriēši un bērni, ir jau profesionālām rokām sašūta un piedzīvojusi savu pirmo izstādi Alūksnē. 14. – 15. aprīlī Lielā talka *Straumēnu* muižā, kur jau pagājušajā gadā tika daudz veikts. 12. maijā – Latvijas

Kultūras diena Londonā ar koŗiem, dejotājiem, gājienu un preču stendiem Spitalfildas (*Spitalfield*) tirgū.

9. maijā Puķu bērni *Straumēnos*, augustā 3x3 nometne *Straumēnos*, 15. septembrī turpat Latvijas diena.

24. jūlijā kapu svētki Almelijā ar organizētu autobusu.

Iecerēti notikumi ir 100 km velosipēdu braucieni, Latvijas teritorijas robežu izstaigājums Londonā, cerams, tur neveidojot sastrēgumus ielās, un rožu stādīšana parkos un citur. Tam visam vēl jābū piekrišana no pašvaldībām un drošības iestādēm.

Valsts svētku svinēšana, protams, ir svarīgākā diena šajā gadā, par datumu nav jāziņo, tikai par nosprausto vietu un laiku. Par to tuvāk, lūdzu, sekojiet preseī.

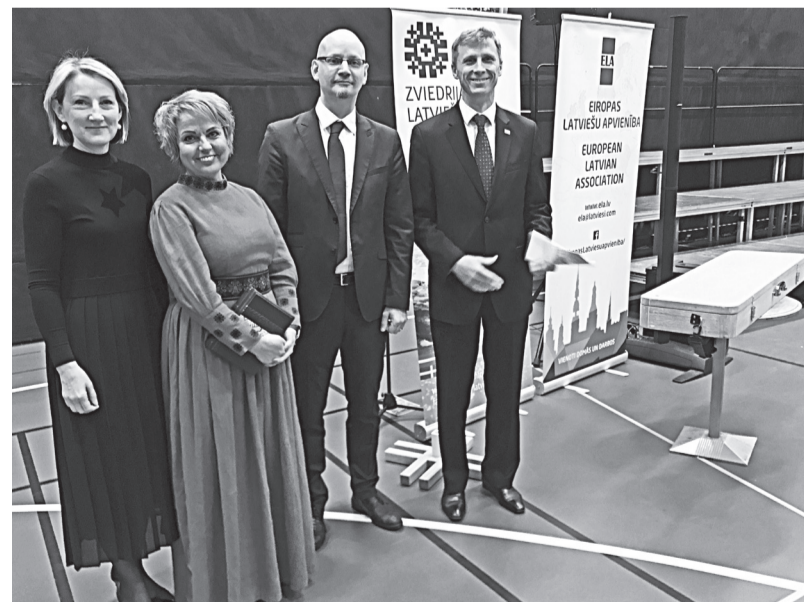
Pēc pusotrām gaŗām darbadienām un pusdienām visi šķīrāties, lai katrs dotos uz savu debespusi. Paldies *Straumēnu* mājai par viesmīlīgo uzņemšanu un gardām maltītēm.

Eiropas Reģionālajās latviešu Kultūras dienās Nīderlandē pulcējās gandrīz 500 dalībnieku no 11 valstīm

23. februārī Nīderlandes pilsetā Rozendālē notika trešās Eiropas Reģionālās latviešu Kultūras dienas. Tajās sapulcējās 497 dalībnieki no 22 mākslinieciskajām kopām, lai pārstāvētu latviešus, kuŗi dzīvo 11 Eiropas valstīs. Tāpat Kultūras dienu ietvaros Eiropas kopiena izteica pateicību Latvijas Republikas kultūras ministrei Dacei Melbārdei un pasniedza Pasaules Brīvo latviešu apvienības (PBLA) un Kultūras Fonda augstāko novērtējumu – Goda diplomu.

Eiropas kopiena nominēja kultūras ministri augstā apbalvojuma saņemšanai, pateicoties par nerimstošo atbalstu un vērienīgo ieguldījumu, atbalstot ārpus Latvijas dzīvojošos tautiešus.

"Reģionālie kultūras svētki notiek jau trešo reizi, un esmu patiesi priecīga, ka tautieši no dažādām valstīm, koŗiem, deju un folkloras kopām, kā arī individuālie mākslinieki, sanāk kopā, lai nopietni gatavotos dalībai

Dziesmu un Deju svētkos. Kultūras svētku ietvaros norisināsies intensīvi mēģinājumi un meistarklases, esam īpaši priecīgi, ka kopkoŗi pievienosies arī kultūras ministre Dace Melbārde. Šo svētku ciklu rada jaunu pieredzi

un vīziju turpmākajiem izcilajiem projektiem, kuŗi pašreiz ir attīstības procesā, kā, piemēram, Pasaules latviešu diena, kuŗa 2. jūlijā notiks valsts Simtgades Dziesmu un Deju svētku ietvaros," akcentēja svētku cikla idejas autore,

Eiropas Latviešu apvienības (ELA) kultūras referente Ingūna Grietiņa-Dārziņa.

Piektdien, 23. februārī, plkst 20 notika svētku atklāšana, kuru ar savu klātbūtni pagodināja LR kultūras ministre Dace Melbārde, LR vēstniece Nīderlandes, Beļģijas Karalistēs, Luksemburgas Lielhercogistē Ilze Rūse, *Roosendaal* pilsētas mērs *Jacques Niederer*, ELA valdes priekšsēdis Kristaps Grasis.

Atklāšanā koncertēs Latvijā pazīstami mākslinieki *Latvian Voices* un *Žoržs Siksa*.

Sestdien, 24. februārī, plkst. 19.30 norisinājās Koŗu lielkoncerts, kur svētku kulminācijā kopkoŗi vienojās latviešu un nīderlandiešu koŗu dziedātāji. Un dienas nobeigumā ar lustīgiem dančiem kopā ar dažādām folkloras mūzikas grupām norisinājās svētku balle.

Savukārt svētdien, 25. februārī, plkst. 13.30 notika Deju lielkoncerts un visas dienas garumā risi-

nājās aktivitātes visai ģimenei, amatnieku tirgus un latviešu ēdienu degustācija.

Svētku norisi atbalsta Latvijas Republikas Kultūras ministrija, Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas Republikas vēstniecība Nīderlandes Karalistē, Pasaules Brīvo latviešu apvienība, *latviesi.com*.

ELA ir apvienojušās 23 latviešu un latviešu sadraudzības nevalstiskās organizācijas no 18 Eiropas valstīm ārpus Latvijas. ELA mērķis ir pārstāvēt Eiropas latviešu diasporas intereses, saskaņot tās biedru organizāciju darbību informācijas, latviskās izglītības un kultūras un pilsoniskās līdzdalības jomās, kā arī veicināt sadarbību starp biedru organizācijām un ar radniecīgām organizācijām.

Ingūna Grietiņa-Dārziņa,
ELA prezidija biedre,
kultūras referente, projekta
idejas autore un vadītāja

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija
100

Sākušās

Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku skates

23. februārī ar deju lieluzveduma "Māras zeme" un koncerta "Vēl simts gadu dejai" deju kopu repertuāra apguves un Svētku dalībnieku atlases skatēm sācies intensīvākais laiks ceļā uz XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem, informē svētku rīkotāji no Latvijas Nacionālā kultūras centra.

Skates, kuŗas tradicionāli tiek pārbaudīta koprepertuāra apguve, tiks noskaidroti Svētku dalībnieki. Skates ir atvērtas ikvienam interesentam, dodot iespēju bezmaksas ielūkoties Dziesmu un deju svētku gatavošanās procesā. XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI deju svētku lieluzveduma "Māras zeme" un koncerta "Vēl simts gadu dejai" deju kopu repertuāra apguves un Svētku dalībnieku atlases skates sākas ar Rīgas kopu skati, kas notika no 23. līdz 25. februārim VEF Kultūras pilī. Skates noritēs 30 vietās Latvijā, tajās piedalīsies 18 800 potenciālie Dziesmu un deju svētku dalībnieki, kas dejo 760 kopās.

***

LTV filmas pirmizrāde Berlīnē

20. februārī Latvijas vēstniece Vācijā Inga Skujiņa ar Latvijas valsts Simtgadei veltītu uzrunu piedalījās Latvijas Televīzijas (LTV) dokumentālās filmas "Paslēpes mūzikā" pirmizrādē Eiropas lielākajā kultūras filmu tirgū *Avant Premiere 2018* Berlīnē. Sarīkojumu apmeklēja arī filmas galvenā varone, slavenā latviešu operdziedātāja Elīna Garanča.

"Man ir patīss prieks, ka Latvijas valsts Simtgade veicina arī Latvijas kino industrijas attīstību un vairāku starptautiski daudzsolu kino projektu tapšanu, kas šodien Latvijas Televīzijai ļauj Eiropas nozīmīgākajā kultūras filmu tirgū profesionāļiem no visas pasaules prezentēt savu dokumentālo filmu par mūsu izcilo operdziedātāju Elīnu Garanču," uzrunā norādīja vēstniece. Filma tapusi, divus gadus sekojot Elīnas Garančas dzīvei Latvijā un citur pasaulē. Milzīgais darbs un pašdisciplīna, operas divas ātrais dzīves ritms un viņas personības lielums ietverts LTV veidotajā filmā. *Avant Premiere 2018* filmu tirgus šogad veltīts Ziemeļeiropas reģionam un katru gadu norisinās paralēli starptautiskajam kino festivālam Berlīnē.

***

Andris Nelsons kļuvis par Leipciģas Gewandhaus orķestra 21. kapelmeistaru

23. februārī Leipciģas *Gewandhaus* koncertnamā notika diriģenta Andra Nelsona amatā stāšanās koncerts. Leipciģas *Gewandhaus* orķestris dibināts 1743. gadā un ir viens no pasaules vislabākajiem simfoniskajiem orķestriem. Pirmo reizi pie tā diriģenta pulks Andris Nelsons stājās 2011./2012. gada sezonā, bet tagad viņš oficiāli kļuvis par *Gewandhaus* orķestra 21. kapelmeistaru. Pirms koncerta sākuma klātesošos uzrunāja Latvijas vēstniece Vācijā Inga Skujiņa:

"Maestro Andris Nelsons ar savu veikumu, ietekmi un panākumiem nes pasaulē arī Latvijas vārdu. Mēs esam patiesi lepnī un pateicīgi par šādu Latvijas vēstnieku pasaulē." Inga Skujiņa uzsvēra, ka mūzikai latviešu identitātē ir īpaša loma, kas izšķirīgos vēstures brīžos mums devusi spēku, cerību un apņēmību. Tāpat vēstniece puda gandarījumu, ka jau šī gada oktobrī Andris Nelsons un tradīcijām bagātais Leipciģas *Gewandhaus* orķestris viesosies Latvijā, kur uzstāsies Latvijas valsts Simtgades koncertcīklā "Dzimuši Latvijā". Andra Nelsona inaugurācijas koncerts tiešraidē tika pārraidīts Vācijas-Francijas kopējā telekanālā ARTE un Latvijas Radio 3 *Klāsika*.

***

Ērika Ešenvalda lielkoncerts Toronto

Toronto Kanadas koris *Orfejs* (*Orpheus Choir of Toronto*), Roberta Kūpera vadībā, vērienīgā koncertā 24. februārī atskaņoja pasaulē pazīstamā latviešu komponista Ērika Ešenvalda darbus, tai skaitā multimedālo simfoniju *Nordic Light* ("Ziemeļu gaisma"). Tas bija simfonijas pirmatskaņojums Kanādā. Koncerts un plašākā programma tiek organizēta sadarbībā ar Kanadas latvieti, producenti Lauru Adleri.

Programma organizēta, lai popularizētu latviešu kultūru Kanādā, tās mūsdienu spilgto pārstāvi – komponistu Ēriku Ešenvaldu, kā arī lai svinētu Latvijas Simtgadi. Koncerts ir veltījums Latvijas valstiskuma Simtgadei un to atbalstīja Latvijas Republika.

***

Kanadas un ASV kopkoris gatavojas Dziesmu svētkiem LATVIJĀ

Apvienotajam Kanadas un ASV kopkorim 23. un 25. februārī Toronto notika pirmā kopējā noņemne, ko vadīja diriģents Mārtiņš Klišāns. Koristi no Otavas, Mont-

realas, Toronto un citām Kanadas pilsētām, kam pievienojās arī dziedātāji no Amerikas Savienotajām Valstīm, latviski neatlaidīgi, gatavojās lielajam notikumam – dalībai XXVI Vispārējos latviešu dziesmu un XVI Deju svētkos Latvijā jūlijā.

Diriģents Mārtiņš Klišāns izjusti smalkjūtīgi, skaistā dziesmā un harmoniskā skanējumā vienoja tik dažādās balsis, ko vainagoja kupli apmeklētais koncerts Kanadas Latviešu centrā Toronto. Līdzās korim savu prasmī rādīja arī dejojāji, bija arī tādi, kas gan dejoja, gan arī dziedāja. Korim un dejojājiem savu atzinību izteica arī Latvijas vēstnieks Kanādā Kārlis Eichenbaums, kuŗa dzīvesbiedre Ināra arī ir iesaistījies Otavas korī. Paldies kuŗu un dejojāju vadītājiem – Vizmai Maksīnai, Jurim Ķeniņam, Andrejam Vitolam, Ērikam Jerumanim un Mārai Simsoni, kā arī visiem citiem, kas uztur latvietību svešumā!

***

Vašingtonā notiks trīs Baltijas valstu prezidentu un ASV prezidenta Donaldā Trampa tikšanās

Valsts prezidents Raimonds Vējonis Rīgas pilī tikās ar ASV valsts sekretāra vietnieku Džonu Salivanu (*John J. Sullivan*). Sarunā Vējonis uzsvēra, ka Latvijā un ASV vienmēr bijuši cieši stratēģiskie partneri, risinot reģionālās un globālās nozīmes drošības jautājumus. "Esmu gandarīts par intensīvo politisko dialogu ar ASV administrāciju, kas īstenojies pēdējā gada laikā. Tas ir nozīmīgi sekmējis ASV atbalstu Latvijā un Baltijas valstu drošībai un aizsardzībai," uzsvēra Valsts prezidents.

Tikšanās laikā puses pārrunāja iespējas tālākai sadarbības drošībai un aizsardzībā stiprināšanai. Trīs Baltijas valstu prezidentu un ASV prezidenta Donaldā Trampa galotņu apspriedē (samits), kas notiks 2018. gada 3. aprīlī Vašingtonā, būs veltīts Baltijas valstu dibināšanas Simtgadei un dos iespēju augstākajā līmenī pārrunāt Baltijas valstu un ASV attiecību padziļināšanu drošības, ekonomikas un izglītības jomās. Latvijas un ASV ekonomiskā sadarbība kļūst arvien intensīvāka, īpaši investīciju, inovāciju un jaunuzņēmumu jomā. "Esam pārliecināti, ka Baltijas valstu un ASV samits būs nozīmīgs, lai vēl vairāk padziļinātu Latvijas un ASV ekonomisko sadarbību," sacīja Valsts prezidents.

Savukārt, pārrunājot situāciju saistībā ar ASV Finanču ministrijas Finanču noziegumu apkarošanas institūcijas ziņojumu par ABLV banku, Raimonds Vējonis sacīja: "Latvijai ir būtiski atjaunot mūsu valsts finanču sektora reputāciju. Tiks turpināts darbs, lai izveidotu stipru un labi pārraudzītu finanču sektoru. Svarīga Latvijas institūciju cieša sadarbība

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

NĪDERLANDE. 22. februārī Latvijas vēstniecībā Hāgā notika Latviešu mākslas un kultūras centra, sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Nīderlandē, rīkota Meteŗu pavadišana un pavasara ieskandināšana. Par mūzikālo daļu rūpējās bērnu un jauniešu folkloras kopa Hāgā "Stārķīši" Annas Fogelmanes vadībā, kā arī latviešu vokālā grupa *Latvian Voices*. Uzrunājot klātesošos, Latvijas vēstniece Nīderlandē Ilze Rūse uzsvēra latviskās identitātes un kultūras vērtību stiprināšanas nozīmīgumu Latvijas diasporas vidū. Vēstniece ar īpašu gandarījumu novērtēja folkloras kopas "Stārķīši" un vokālās grupas *Latvian Voices* sadziedāšanos un kopīgās rotaļas ar klātesošajiem Latvijas draugiem.

LIELBRITANIJA. 20. februārī vēstniecības Apvienotajā Karalistē konsulārās amatpersonas piedalījās izglītojošā seminārā par aprūpes sistēmu Apvienotajā Karalistē ārvalstniekiem. Semināru vadīja pārstāvji no organizācijām *Children and Families Across Borders (CFAB)*, *Children and Family Court Advisory and Support Service (CAFCASS)* un labdarības organizācijas *Reunite International*, kuŗa palīdz vecākiem gadījumos, kad bērni bez viņu piekrišanas aizvesti uz citu valsti. Galvenais uzsvārs tika likts uz bērnu aizsardzības sistēmu Apvienotajā Karalistē. Semināra dalībnieki tika iepazīstināti ar sociālo dienestu darbības principiem gadījumos, kad iesaistītās personas ir ārvalstnieki. Vēstniecība atkārtoti aicina tautiešus iepazīties ar iepriekš vairākkārt izplatīto informāciju par bērnu aprūpi Apvienotajā Karalistē.

INDIJA. 22. februārī Peru vēstniecības Kultūras centrā Ņūdeli tika atklāta Indijā akreditēto diplomātisko pārstāvniecību vadītāju dzīvesbiedru organizētā mākslas izstāde. Latvijas vēstnieka Indijā Aivara Grozas kundze Sandra Groza eksponēja savas Indijā tapušās gleznas. Tajās atainota gan Latvijas daba un lauku ainavas, gan S. Grozas Indijā gūtās iespaidi, atspoguļojot abām valstīm raksturīgo krāsu gammu un dažādību. Izstādē izstādīti arī Argentīnas, Baltkrievijas, Beļģijas, Bolīvijas, Ekvadoras, Gvatemalas un Spānijas vēstnieku dzīvesbiedru darbi, t. sk. gleznas, fotogrāfijas, skulptūras un citi mākslas objekti. • 27. februārī Latvijas vēstnieks Indijā Aivars Groza tikās ar Indijas parlamenta Tautas palātas (*Lok Sabha*) ģenerālsekretāri Snehlatu Šrivastavu, lai vērstu uzmanību uz ielūgumu Indijas parlamenta spīkerei Sumitrai Mahadžānai apmeklēt Latviju šogad Latvijas Simtgades ietvaros. Vēstnieks uzsvēra, ka Latvijas Simtgades svinības simboliski sakrīt arī ar Indijas neatkarības iegūšanas apaļo 70. gadskārtu, kā arī ar Latvijas un Indijas diplomātisko attiecību nodibināšanas 25. gadskārtu, tāpēc Indijas parlamenta spīkres vizīte Latvijā būtu nozīmīgs un vēsturisks brīdis abu valstu attiecību tālākā attīstībā un stiprināšanā.

ZVIEDRIJA. Latvijas vēstnieks Zviedrijā Marģers Krams apmeklēja Jevli. Vizītes laikā notika pusdienas ar Jevles pilsētas mēru Patriku Stēnvārdu. Tajās piedalījās arī vairāki Jevles uzņēmēji un uzņēmējdarbības atbalsta institūciju pārstāvji. Vēstnieks apmeklēja Jevles ostu, kur sarunā ar izpilddirektoru Fredriku Svanbomu iepazīnās ar ostas darbību un nākotnes plāniem, kā arī informēja par Latvijas transporta savienojumu sniegtajam priekšrocībām. Vēstnieks Marģers Krams uzstājās ar priekšlasījumu Jevles universitātē par Latvijas attīstības tendencēm un izaicinājumiem, kā arī ārpolitikas prioritātēm.

UZBEKISTĀNA. No 21. līdz 23. februārim Taškentā norisinājās Latvijas Valsts robezsardzes kolledžas lektora majora Jura Madžula vadīts darba seminārs, kuŗā Uzbekistānas robezsardzes un Iekšlietu ministrijas speciālisti tiks iepazīstināti ar Eiropas labāko praksi un metodēm ārvalstu teroristu kaujinieku identificēšanā uz valstu robežām. Latvijas speciālista vadībā tiks izstrādātas rekomendācijas, lai pilnveidotu teroristu identificēšanas un izplatības mazināšanas metodoloģiju Uzbekistānā.

SPĀNIJA. 15. februārī vēstniece Argita Daudze apmeklēja Burgosu, tikās ar pilsētas galvu Fransisko Havjeru Lakaje un Eiropas mājas (*Casa de Europa*) prezidentu Hosē Sagredo, lai iepazīstinātu ar Latvijas Simtgadē plānotajiem sarīkojumiem. Vēstniece vienojās ar mēru un Eiropas mājas prezidentu par Latvijas dienu rīkošanu Burgosā tradicionālo Eiropas dienu ietvaros, kas notiks šī gada maijā. Vēstniecībai ir izveidojusies laba sadarbība ar Burgosas pilsētu kopš 2014. gada, kad notika pasākumi Rīgas Eiropas Kultūras galvaspilsētas projektu ietvaros.

ar ASV iestādēm, lai pilnībā izmeklētu lietas apstākļus un sauktu pie atbildības vainīgos." "Esam pārliecināti, ka Latvijas valdībai un banku regulātoram ir pilna apņēmība, lai veiktu visa banku sektora sakārtošanai nepieciešamās darbības. ASV turpinās sniegt visu nepieciešamo palīdzību Latvijas institūcijām," sacīja ASV valsts sekretāra vietnieks Džons Salivans.

***

Valsts prezidenta paziņojums pēc Nacionālās drošības padomes sēdes:

"Nacionālās drošības padomē (NDP) tika skatīti divi būtiski jautājumi. Pirmkārt, NDP vienbalsīgi vienojās uz Satversmes aizsardzības biroja (SAB) direktora amatu

atkārtoti virzīt Jāni Maiziti. Maizitis ir apliecinājis savu profesionalitāti, neatkarību un principialitāti, aizsargājot ar Latvijas valsts drošību saistītās sabiedrības intereses. Tāpēc es aicinu Saeimas deputātus lēmumu par jauno SAB vadītāju pieņemt atbildīgi un nevilcinoties. Otrkārt, NDP sēdē atbildīgie dienesti sniedza vispusēju informāciju par aktuālo situāciju Latvijas finanču sektorā. Sniegtā informācija atkārtoti apliecina, ka valsts finanču sistēma ir stabila. Tiek īstenotas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka pilnībā tiek ievērotas Latvijas iedzīvotāju intereses un respektētas Latvijas starptautiskās finanču saistības.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Tomēr vairāki atsevišķi notikumi pēdējo dienu laikā apliecina, ka vidējā un ilgtermiņā mums jāturpina īstenot uzlabojumus banku un finanču sektorā, jāturpina cīņa pret korupciju un naudas atmazgāšanu, veidojot stipru un labi pārraudzītu finanču sektoru. Mūsu mērķis ir tiesiska valsts. Tolerance pret koruptīviem un krimināli sodāmām rīcībām mūsu valstī nav pieļaujama. Vainīgie tiks saukti pie atbildības neatkarīgi no amata, statusa un ietekmes. Aicinu ikvienu no mums rūpīgi izvērtēt ziņu avotus, neļauties dažādām sazvērestības teorijām un nepārbaudītai informācijai, kā arī neizplatīt baumas un pieņēmumus. Ļausim dienestiem strādāt.”

***

Aicina tautiešus veidot vēlēšanu iecirkņus Apvienotajā Karalistē

2018. gada 6. oktobrī Latvijā norisināsies 13. Saeimas vēlēšanas, kurās vēlētajiem, arī tiem, kuri uzturas ārvalstīs, būs iespēja nodot savu balsi kādā no vēlēšanu iecirkņiem vēlēšanu dienā vai vēlēt pa pastu. Tāpēc Latvijas vēstniecība Apvienotajā Karalistē aicina atsaukties tautiešu organizācijas, biedrības, pilsoniski aktīvos Latvijas pilsoņus vēlēšanu iecirkņu izveidei AK reģionos ar būtisku Latvijas pilsoņu skaitu.

Aicinām tautiešus informēt vēstniecības Konsulāro nodaļu uz e-pasta adresi Consulate.uk@mfa.gov.lv. Lūdzam izvērtēt un sniegt ziņas par:

- iespējām nodrošināt piemērotas vēlēšanu iecirkņa telpas ar interneta pieslēgumu;
- iecirkņa komisiju, kura sastāv no 3-5 Latvijas pilsoņiem, kuri prot latviešu valodu un kuriem ir vismaz vidējā izglītība;
- iespējām nodrošināt iecirkņa nepārtrauktu darbību vēlēšanu dienā laikā no plkst. 7 līdz plkst. 20 vakarā, kā arī vēl pāris stundu līdz balsu skaitīšanas beigām pēc iecirkņa slēgšanas;
- prognozējamo vēlēšanu skaitu iecirknī;
- sniegt ziņas par provizorisksajām izmaksām (pasta un sakaru izdevumi, materiālu kopēšanas izdevumi, kancelejas preces, ēdināšanas izdevumi, kā arī iespējamie ar telpu iri saistītie izdevumi).

Izvērtējot kopējās izmaksas un potenciālo vēlēšanu skaitu, tiks izskatītas iespējas sniegt atbalstu vēlēšanu iecirkņu izveidei.

Vēstniecība šobrīd tieši ir vērsusies pie Birmingemas, Bostonas, Bristoles, Bredfordas, Dārbi, Edinburgas, Gērnijas, Invernesas, Kārdifas, Lidsas, Mančestras, Mansfildas, Ņūrijas, Piterboro, Portadounas un Vūlverhamptonas latviešu kopienu pārstāvjiem.

Vēstniecība izsaka pateicību Dau-gavas Vanagu fondam (Londonā, Bredfordā un *Straumēnos*), Latvijas goda konsulātam Gērnijā un biedrībām Mančestrā un Piterboro par jau šobrīd izrādīto iniciatīvu vēlēšanu iecirkņu atvēršanai.

Vēlēšanu iecirkņus ārvalstīs izveido ar Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu pēc Ārlietu ministrijas priekšlikumiem.

***

“Latvijas Goda aplis” ar vērienīgām svinībām piestāj Gulbenes 90 gadu jubilejā

Latvijas Simtgades svinēšanas festivāls “Latvijas Goda aplis” apceļo un godina valsts novadus. 25. februārī tas piestāja Gulbenes novadā, kur notika Gulbenes pilsetas 90 gadu jubilejas svinības un krāšņa gaismas parāde “Gaismas slepenā dzīve”.

Kultūras centrā, O. Kalpaka ielā 60, tika atklāta fotoizstāde “Gulbenei 90”. Tā tapusi sadarbojoties Gulbenes novada vēstures un mākslas muzejam, Gulbenes kultūras centram un Gulbenes mākslas skolai.

***

Atklāta mākslas izstāde “Nākotnes valsts”

22. februārī Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu zālē *Arse-nāls* tika atklāta Latvijas Simtgadei veltīta laikmetīgās mākslas izstāde “Nākotnes valsts”, kas skatāma līdz 20. maijam.

Izstādes eksponāts

Mākslinieki Artūrs Arnis, Aigars Bikše, Andris Breže, Izolde Cēsnece, Ivars Drulle, Andris Eglītis, Miķelis Fišers, Gints Gabrāns, Atis Jākobsons, Ernests Kļaviņš, Liene Mackus, Katrīna Neiburga, Leonards Laganovskis, Kirils Pan-telejevs, Anta Pence, Krišs Salmanis, Māris Subačs, Ivars Veinbergs, Artūrs Virtmanis, Andris Vitolīns, Rihards Vītols un Aija Zariņa aicināti iztēloties, kāda varētu būt pasaule vai Latvija tuvākā vai tālākā nākotnē, un radīt izstādei jaunus darbus – tēlniecību un glezniecību, instalācijas, videofilmas, animāciju. Izstādi iekārtojis Andris Eglītis, grafisko identitāti veidojis Krišs Salmans.

***

Igaunijas 100 gadu svinības – ar cieņu pret pagātņi, ar skatu nākotnē

Ar cieņu pret pagātņi, bet ar skatu nākotnē – tā savu simto dzimšanas dienu 24. februārī sagaidīja mūsu kaimiņi igauņi. Svinības

sākās jau saullēktā, kad visur Igaunijā himnas pavadībā tika pacelti karogi. Bet dienas centrālais notikums bija tradicionālā Igaunijas prezidentes pieņemšana, kas šogad pirmoreiz notika ārpus ierastajam teātru vai koncertzāļu sienām – jaunuzceltajā Igaunijas Tautas muzejā Tartu.

Igaunijas Simtgadi svinēja arī Latvijā. Rīgas pils Svētā Gara tornī no rīta svinīgi tika pacelts Igaunijas karogs. To Latvijas prezidents Raimonds Vējonis pacēla kopā ar Evertu Sundju no igauņu grupas *Ewert and the Two Dragons* un Renāru Kauperu no *Prāta vētras*.

Igaunijas karoga pacelšana Svētā gara tornī // Foto: Valsts prezidenta kanceleja

“Es esmu ļoti lepns un priecīgs būt šeit. Šis ir skaists rīts, un tas ir labs sākums Igaunijas nākamajai simtgadei,” sacīja Sundja. Skaistajā, dzestrajā dienā Latvija sūta siltus sveicienus Igaunijas valstij, tautai un draugiem, un vēl – radošo garu turēt lielu. “Mums, mazām tautām, nācijām svarīgs moments būt interesantiem, nākt klajā ar kaut ko negaidītu, interesantu. Un mums, mūziķiem, vēlējums, lai dziesma ir ar mums, jo dziesmas priecē priecīgos brīžos un stiprina grūtos brīžos,” teica Kaupers.

Latvijas augstākās amatpersonas sveic Igauniju Simtgadē. Valsts prezidents Raimonds Vējonis apsveikumā Igaunijā pauž, ka pietīktu pieminēt vienu notikumu, kas noticis pēdējo gandrīz simt gadu laikā, lai izgaismotu abu valstu un to likteņu visciešāko saistību. “Toreiz Igaunijas valsts pirmo reizi nostājās uz savām kājām, bet jau nākamajā vasarā devās palīgā Latvijai izcīnīt brīvību cīņās, kuŗas vairums sauca par neuzvarāmām. Vai kāda valsts var darīt vairāk otras labā?” norādīts prezidenta apsveikumā. Gadsimtu gaitā tā ir tikai viena no epizodēm latviešu un igauņu kopīgajā ceļā, uzsvēra Vējonis. Viņš akcentē, ka mūsu kultūrām ir simtiem gadu kopīgs mantojums vēl no Livonijas laikiem, mūsu tautas reizē piedzi-voja atmodu un reizē piepildīja sapni par savu valsti. “Esmu gandarīts, ka gadsimta laikā esam bijuši līdzās gan svētku reizēs, gan vēsturiski izšķirošos brīžos,” akcentē Vējonis.

Vējonis apsveikumā Igaunijai pauž, ka 1918. gads ir atskaites punkts mūsu nāciju valstiskumam, bet vienlīdz sirsnīgi es šodien sveicu Igauniju ar tiem sasniegumiem, kas panākti pēdējās desmitgadēs kopš tās valstiskuma

SPILGTS CITĀTS

Ieguvumi un zaudējumi laikā no 1991. līdz 2018. gadam, un kāpēc igauņi ir latviešiem priekšā?

Žurnāla *IR* apskatnieks Pauls Raudseps Igaunijas Simtgades svinēšanas laikā intervēja kopš Atmodas laikiem populāro zinātnieci un politiķi **Marju Lauristinu**. Ar dažām viņas atziņām iepazīstinām mūsu laikraksta lasītājus.

“Ja salīdzina 1991. gadu, kad atguvām neatkarību, ar 2018. gadu, redzami ieguvumi un zaudējumi šajā laika posmā. Morālie zaudējumi bijuši lielāki. Mēs universitātē veicām diskursa analīzi. Jau 1991. gada beigās, 1992. gada sākumā bija dramatisks diskurss. Kur esam nonākuši?! Zaudējuši vienotību, zaudējuši ideālus! Visi domā tikai par naudu!

Otrs pilnīgi negaidītais bija atšķirīgais ātrums, kādā cilvēki adaptējās jaunajiem apstākļiem, un atšķirīgās spējas izmantot jaunās iespējas. Traģiski bija tas, ka zaudējam vecāko paaudzi. Tā atbalstīja atbrīvošanās kustību, bija klāt visos lielajos mītiņos. Visus 50 okupācijas gadus tie saglabāja dzīvu atmiņu, cerību un apņēmību. Tad, kad tas tika panākts, viņi pēkšņi sajuta, ka ne tikai viņi paši vairs nav vajadzīgi, bet arī viņu pieredze tika stigmatizēta (Ļoti izteikts priekšstats un uztvere par visiem kādai noteiktai grupai piederīgiem cilvēkiem, piedēvējot tiem *visiem vienādas iezīmes un īpašības, neņemot vērā katra individuālās īpašības* – Red.). Viņi bija cilvēki no pagātnes. Tas tiešām bija briesmīgi. Sabiedrības sadalīšana tā sauktajos uzvarētājos un zaudētājos. Tas viss bija negaidīti.

Tagad kā profesore, kas skatās uz jauniem cilvēkiem, varu redzēt, ka ieejam jaunajā stadijā. Ir jauna, brīvu cilvēku paaudze. Viņi dzimuši neatkarības laika vidū un visu uztver viegli, viņus sevišķi neietekmē šī konkurence. Viņi meklē citas vērtības, piemēram, doties uz Afriku vai ko tādu. Viņi neuztraucas par republiku, par Igauniju.”

Lauristinai tika jautāts, kā izskaidrot to, ka igauņi vairākās jomās vienmēr soli priekšā Latvijai?

“Viens skaidrojums saistīts ar kaimiņiem. Mēs esam jūsu Somija. Mūsu Somija ir Somija. Ja varu izteikties pavisam ciniski, igauņus ir dzinusi uz priekšu skaudība (*smejas*). Visu padomju laiku kopš 1958. gada varējām katru dienu skatīties televīzijā somus. Katru mīļu dienu mūs grauza skaudība un dusmas. Tas bija ļoti mobilizējoši. Esam tik līdzīgi gan valodas ziņā, gan citādi, un pirms kara nebijām tik atšķirīgi. Tad pēkšņi – tāda plaista. Somija ir viena no pasaules bagātākajām valstīm. Kā tas varēja notikt? Tas bija motivējoši pozitīvā nozīmē – ja viņi var izdarīt, tad kāpēc mēs to nevaram.”

atjaunošanas. Igaunija var lepoties ar visā pasaulē pazīstamām inovācijām digitālo pakalpojumu jomā. Trīs Baltijas valstis vienmēr bijušas kopā – gan priekš, gan vēsturiski izšķirošos brīžos. Pateicoties Igaunijas armijas atbalstam, 1919. gadā latviešu karavīri varēja aktīvi iesaistīties Latvijas atbrīvošanā no vācu karaspēka. Igaunija bija tikko nodibināta, bet tā bija gatava palīdzēt kaimiņiem. Tas apliecina, cik cieši mēs esam saistīti. Jāpie-min arī tas, ka pirmais karavīrs, kas krita Igaunijas neatkarības cīņās, bija latviešu karavīrs.

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*) uzsver, ka mūsu tautas vieno patiesā draudzība un savstarpēja uzticība. “Mūsu attiecības, kas sakņojas kopējā izpratnē par reģiona drošību un Eiropas nākotni, ir dinamiskas un konstruktīvas. Atbalstām viens otru, iestājoties par mūsu kopējām interesēm Eiropas un pasaules mērogā, kā arī kopīgi stājamies pretī mūsdienu drošības izaicinājumiem,” pauž Rinkēvičs. Ārlietu ministrs apsveic Igauniju ar tās

izcilajiem sasniegumiem valsts at-tīstībā, īpaši labas pārvaldības, in-novāciju un digitālo pakalpojumu jomās “Latvija un Igaunija ir gadsimtiem saistītas stiprām un noturīgām saitēm. Mūsu bagātās kultūras tradīcijas papildina viena otru. Esmu gandarīts, ka šogad jau devīto reizi kopā ar Igaunijas kolleģu pasniegsim Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju Valo-du balvu par nozīmīgu ieguldī-jumu latviešu un igauņu valodu popularizēšanā un kultūras saišu nostiprināšanā caur mūsu literā-tūras tulkojumiem,” norāda ārlietu ministrs.

Vairāk nekā 70 cilvēku ar dzies-mu latviešu un igauņu valodā sveica Igauniju Simtgades jubilejā īpaši rīkotā zibakcijā Igaunijas vēstniecībā. Zibakcija norisinājās dienu pirms Igaunijas simtās jubi-lejas, 23. februārī, Igaunijas Re-publikas vēstniecībā Latvijā. Pie-dalīties bija aicināts ikviens inte-resents, un dziesmā kopā vienojās vairāk nekā 70 cilvēku.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Senajiem romiešiem marts bija ar mistisku auru apveltīts mēnesis, un sakarā ar to, ka Jūlijs Cēzars tika noslepkavots 44. gada pirms mūsu ēras 15. martā, šis datums un mēnesis (*the Ides of March*) iegāja pasaules literatūrā kā kaut ko nelāgu, draudīgu, visādā ziņā liktenīgu vēstošs laiks.

Gaidot šī mēneša 18. datumu, kad notiks Krievijas Federācijas prezidenta vēlēšanas, tur jaušamas gan bažas, gan zināms izaicinājums, neziņa par nākotni, visādi kompleksi un sindromi. Var saprast, ka šis datums – 18. marts – Kremli apzināti iztulcots kā Krimas aneksijas ceturta gadskārta. Joka pēc atgādinu, ka Baigajā gadā 18. marts tika atzīmēts kā “Parīzes Komūnas diena”...

Patlaban Kremlim pietuvinātās aprindās tiek veicināta “aplenktā cietokšņa” psihoze, kas manā iztēlē stipri atgādina Staļina pagājušā gadsimta 20. un

30. gadu patētiskos brīdinājumus par “kapitālistisko aplenkumu”, kas draud noņņaut “pasaules vienīgo strādnieku un zemnieku valsti”. Tagad līdz 1648. gada robežam sarukušo Krieviju apdraud ne jau “kapitālisti”, jo pati Putina valsts ir kapitālistiskā, bet “Rietumi kā tādi” ar ASV priekšgalā.

Lūk, daži citāti. Plātišanās: “Aviabaze “Engels” (vieta nav norādīta. – F. G.). Te bazejas Donbasa ar Sarkano karogu apbalvotā 22. gvardes smago bumbvedēju divīzija – mūsu stratēģiskās kodoltriādes gaŗā roka. Tās bumbvedēji Tu-160 un Tu-95 MS nes tāldistances spārnotās raķetes, kas spējīgas trāpīt pretiniekam jebkuŗā mūsu planētas punktā.”

“Aplenkuma” psihoze: “Īpašu uzmanību NATO alianse sākusi veltīt Piebaltijas zemēm (*pribaltijskim zemļam* – nevis Baltijas valstīm. – F. G.). Tieši no to terri-

torijas taču iespējams īstenot maksimāli strauju un sāpīgu triecienu Krievijai. No NATO bazēm Igaunijā ir tikai kādi 300 kilometri līdz Pēterburgai un 600 – līdz Maskavai. Visspilgtāk par gatavošanos šādam triecienam liecina Igaunijas baze “Emori”.

Tiek iedvestas bailes no ārvalstu domnīcām: kādā apcerējumā lasītājam piedāvā gaŗu listi ar ASV un citu rietumvalstu domnīcām (*think tanks*), kuŗu darbība graujot Krievijas pamatus un lūko sašķelt un drupināt krievzemešu saliedētību. Lūk, izvilcums: “Carnegie Endowment”, “Heritage Foundation”, “Amnesty International”, “Frēdom House”, “RAND Corporation”, USAID, “Konrad Adenauer Stiftung”...

23. februāri – t. s. “vīriešu diena” – savu 75 gadu jubileju nosvinēja nenogurstošais radikālais avantūrists Eduards (*Edička*) Ļimonovs, “nacionālboļševiku” par-

tijas dibinātājs, kuŗa, var teikt, šķēpnesis bija bēdīgi slavenais rīdzinieks Vladimirs Iljičs Lindermans.

Plašā intervijā Ļimonovs sakārā ar 18. marta vēlēšanām sprieŗ, ka jāraugās ne tikai uz nākamajiem sešiem gadiem (uz kuŗiem tagad tiek ievēlēts Putins), bet uz 26 gadiem. Putins neizskatoties labi. Viņa kakls tāds tieviņš, vecišķs... Putins neesot spējīgs apkaŗot korupciju, jo korumpētie oligarchi ir viņa balsts. Sociālā plaisa ir drausmīga: kamēr tads Putina līdzgaitnieks kā Sečins mēnesī saŗem 20 miljonus ruŗļu, pensionāram pat 10 tūkstoši ruŗļu nesanaŗ. Ļimonovs vēl uzsvēra, ka Ukraina tagad ir Krievijai visnaidīgāk noskaŗotā valsts pasaulē. Arī Ļimonovs liek manīt, ka viņu biedē laiks “pēc Putina”.

Kremli nepatiku un neizpratni izraisīja Maskavas mēra Sergeja Sobjaņina – varas virsotnei pie-

derīga vīra – lēmums uzstādīt piemiņas plāksni pirms trijiem gadiem Kremļa mūŗu pavēni noslepkavotajam izcilajam liberālajam politiķim Borisam Ņemcovam pie nama, kuŗa viņš dzīvoja. Piemiņas plāksnes uzstādīšanas iniciātoŗe bija Ksenija Sobčaka, kuŗa balotējas Krievijas prezidenta vēlēšanās. Viņas vadītā iniciātoŗu grupā ietilpst ārēmes mītošais Putina oponents Michails Hodorkovskis, rakstniece Ludmila Uļicka, kinoreŗisors Pavels Lungins un citi demokratisks inteliŗences pārstāvi. Tas, ka Sobjaņins izšķīries par tādu soli, iemūŗinot Ņemcova piemiņu, ir iepriecinošs fakts “marta gaidās”.

Iepriecinošs bija “Ņemcova piemiņas marŗs” Maskavas centrā. Šajā gāŗienā, kas notika 25. februāri, piedalījas aptuveni 4500 cilvķu ar Kseniju Sobčaku priekšgalā.

REPLIKA

SALLIJA BENFELDE

“Banku sārā” Latvijā vismaz par vienu banku ir radusies kāda skaidrība – ABLV banka ir paziņojusi par pašlikvidēšanos. Iespējams, ka banka vēl varēja glābties, bet Eiropas Centrālās bankas (ECB) stingrā nostāja, ka šīs bankas “izglābšanās” nav sabiedrības interesēs, acimredzot visam pielika punktu. Latvijas finanŗu ministre publiski atzinusi, ka šīs bankas problēma šobrīd ir nevis nopietni finanŗu sareŗģījumi, bet gan reputācija – proti, attieksme pret naudas atmazgāšanu un to, ko var un ko nevar darīt civilizētā valstī.

Līdz šim gan Latvijā reputācija vairāk vai mazāk ir bijusi kaut kas karodziņam līdzīgs, kuŗu var vicināt un papildināt ar skaļiem saukļiem, bet kuŗam patiesībā nav nekādas lielas nozīmes. Viens no spilgtākajiem piemēriem, manuprāt, ir stāsts par to, kā pirms aptuveni pusotra gada finanŗu ministre Dana Reizniece-Ozola (ZZS) Valsts vides dienesta (VVD) ģenerāldirektori Ingu Koļegovu oficiāli izvirzīja Valsts ieņēmumu dienesta (VID) ģenerāldirektores amatam. Ţurnālistiem Koļegovas valsts amatpersonas deklarācija radīja aizdomas un lika uzdot jautājumu, vai tajā norādītie fakti atbilst patiesībai. ZZS un finanŗu ministre aizstāvēja

Koļegovu, līdz viņa sabiedrības spiediena rezultātā atsaucsa savu kandidatūru, un... mierīgi turpināja darbu Valsts vides dienesta ģenerāldirektores amatā. Viņas pozīcijas nesatricināja arī pagājušā gada notikumi ar nelegālām atkritumu glabātavām, lielu ugunsgrēku vienā no tām, kur, izrādās, atradās arī bīstamie atkritumi, un atklāsmi, ka atkritumi ievesti no Zviedrijas. Nesen, 12. februāri, VID Nodokļu un muitas policijas pārvalde prokurātūrai kriminālvajāšanas sākšanai nosūtīja krimināllietu pret VVD vadītāju Ingu Koļegovu par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijā. 26. februāri Finanŗu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokurātūra par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonas deklarācijā uzrādījusi apsūdzību Ingai Koļegovai. Protams, Koļegova no amata negrasās ne atkāpties, ne apturēt savu darbību amatā, ja vien nebūs notiesājoša tiesas sprieduma. Un vides aizsardzības un reŗionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards (NA) šobrīd arī neko nav pasācis. Savukārt finanŗu ministre, kuŗa savulaik Koļegovu tik ļoti slavēja un aizstāvēja, šobrīd izliekas, ka nekas nav noticis. Un, protams, neviens val-

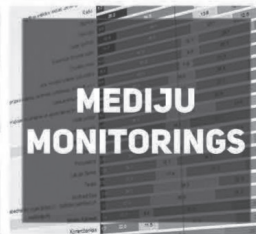
odošās koalīcijas politiķis pat nav iepīkstējis, ka finanŗu ministrei, VVD ģenerāldirektorei un pat kriminālprocesā iesaistītajam Latvijas Bankas prezidentam no amata būtu jāatkāpjas. Varbūt kāds kaut ko rit, parīt vai aizparīt beidzot pateiks, Koļegovo-

vai sava darbība beigu beigās būs jāaptur, bet jau tagad ir skaidrs, ka ZZS finanŗu ministri no viņas amata varbūt varētu “nonest” vien viesuļvētra.

Pieminētais gadījums ar VVD ģenerāldirektori un arī finanŗu ministri, protams, ir labi pama-

nāms, bet nav vienīgais, jo dažādi mazāki stāstiņi notiek bieŗi. Izskatās, ka Latvijas valsts pārvades reputāciju ir gatavas glābt ārvalstu institūcijas ar stingriem norādījumiem, bet ne Latvija pati.

LATVIJA UN REPUTĀCIJA

LETA
nacionālā informācijas aŗentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

EDUARDS SILKALNS

Sameklējam tūdaļ apskatāmās grāmatas sastādītājas Janīnas Kursītes 11. lappusē peltajā *Latviešu literārās valodas vārdnīcā* šķirkli «karulis» un uzzinām, ka karulis ir kareklis. Par karekli savukārt lasām, ka tas ir «rotājums piekariņa veidā; karama rotaslieta». Tad nu uzdāvināsim rakstu krājuma virsrakstā liktajai atziņai, ka mila uzvar visu, latīnisku kompanjonu: *nomen est omen*. Konstantīns Karulis (1915-1997) ir bijis pie kuplā latviešu kultūras koka piekarināta skaista rotaslieta.

Par Karuļa mūža darbu krājuma nosaukta mūsu valodas vēstures izpēte, tomēr viņa darbošanās un interešu loks bijis plašs un daudzveidīgs. Kārļa

Ulmaņa autoritārās vadības gados viņš bijis žurnālists laikrakstā *Brīvā Zeme*, apguvis jurista izglītību, vācu laikā strādājis par skolotāju, darbojies Latvijas radiofonā, pētījis folkloru, bijis apveltīts ar dziednieka spējām un ar apbrīnojamu atmiņu... Visu jau te nepateikt, jālasa pati grāmata, kas, šķiet, izaugusi daļēji no 2015. gadā Karuļa simt gadu dzimšanas dienas atcerei gatavotiem materiāliem.

Labākie gadi bijuši Ulmaņa laiks starp Karuļa 19. un 25. mūža gadu. Viņa darbs kā *Brīvās Zemes* kultūras, mākslas, izglītības un zinātnes referentam, vēlāk ārlietu nodaļas redaktora palīgam viņu pietuvināja šī laikmeta sabiedriskās un politiskās dzīves pašam spicēm, kuņas viņš vai nu formāli intervēja, vai ar kuřām varēja aprunāties. Kā raksta akadēmiķis Jānis Stradiņš, «ulmaniskā Latvija palika Karuļa ideāls». (17. lpp.) Ne jau vairs gluži Ulmaņa laiki, tomēr Karuļa pētniecībai un publicistikai labi laiki atgriezās no padomju režīma grožu vaļā palaišanas 1988. – 1989. gadā līdz viņa nāvei: tad viņš bija 73 līdz 82 gadus vecs. Kā viņa daudzu gadu desmitu klusa, pacietīga darba vainagojums 1992. gadā varēja iznākt divsējuma *Latviešu etimoloģijas vārdnīca* (t. i., vārdu izcelšanās un attīstības rādītāja – E. S.). Tās izdošanu fināncēja Amerikas Latviešu apvienības Kultūras fonds un Edgara Sūnas piemiņas fonds. 1995. gadā *Lauku Avīzē*

Karulis publicēja plašu rakstu seriju «Ceļš uz Latvijas okupāciju», kur uz vispārzināma notikuma fona laikā no 1939. gada oktobra līdz 1941. gada oktobrim viņš atklāj savu personīgo pieredzi tikšanās reizēs kā ar labām, tā ļaunām šī laika prominencēm. Šī rakstu virkne pārspriesta jaunajā grāmatā, un tā dzīvīgi papildina Alfreda Bērziņa grāmatu *1939: lielo notikumu priekšvakarā*, kā arī Bērziņa un Edgara Dunsdorfa sarakstītās Kārļa Ulmaņa biografijas.

Bet kā Karulim veicās padomju okupācijas laikā, kas taču aizņēma viņa mūža lielāko daļu? Viņš publicēja ko un kā jau nu varēja, pētīja valodu, bieži dabūja mainīt sava maizes darba vietas. Kā jau daudzi gara darbinieki, viņš centās izdzīvot, nelecot nevienam acīs nedz kā režīma kolaborants, nedz kā disidents. Tāda veida grāmata kā šī, Janīnas Kursītes sastādītā, jau saprotamā kārtā tiecas savā varonī izcelt visu cildināmo un vairāk pieskarties negatīvajam, tāpēc režīmam maksāto «nodevu» apjoms no Karuļa puses īsteni varētu būt neparādīts, tomēr paliek iespāids, ka garīgi sasmērējies viņš nebūs necik daudz. Rakstā «Konstantīna Karuļa devums zinātnē» autore Ilga Jansone norāda gan uz Karuļa 1967. gadā izdoto grāmatu *Latviešu grāmata gadsimtu gaitā*, kur savas tendenciozitātes dēļ «iebildumus no mūsdienu skatpunkta» izraisot sestā nodaļa «Buržuāziskās Lat-

vijas grāmatniecība 1920 – 1940», kas sākoties vārdiem «Buržuāziskajā Latvijā nevar runāt par vienotu grāmatniecību, jo, tāpat kā visā kultūras dzīvē, arī latviešu grāmatniecībā buržuāziskajā iekārtā norisinājās asa progresīvo un reakcionāro tendenču cīņa.» (48.)

Mūsu grāmatas pirmajā pusē četrpadsmit autori izsakās par Karuļa personību un viņa darbības jomām. Kā biogrāfisku kuriozu šeit vērts atzīmēt, ka abām viņu dzīvesbiedrēm meitas uzvārds bijis Roze, kaut abas nebijušas radnieces, nedz pat viena otru pazinušas. Pirmo Rozi, Irēni priekšvārdā, Karulis apprecējis 1940. gadā, no tās viņam trīs bērni. Kad ģimene 1944. gadā devusies trimdā, tās galva paliek Latvijā. Ģeopolitiskajai situācijai gadu gaitā ievirzoties tādā gultnē, kas neliecināja, ka vīrs ar sievu un tēvs ar bērniem vēl jebkad varētu satikties, Karulis apņēma par sievu citu Rozi, šoreiz priekšvārdā Lienī. Viņš turpināja uzturēt sakarus ar vēstulēm ar savu pirmo Rozi Irēni, kas vispirms kā darbiniece *Laikā* un vēlāk *Amerikas Balsī* ASV latviešu aprindās jau bija ieguvusi zināmu pazīstamības pakāpi. Liene, kas Karulim bērnus nav dzemdējusi, šo sakaru uzturēšanu ar pirmo ģimeni nav ņēmusi ļaunā. Lai mīgā kārtā Karulis varēja sagaidīt Latvijas atjaunotās brīvības gadus, kad viņš apciemoja pirmo sievu, bērnus, mazbērnus un ieprecētos radus ASV, ka arī sa-

gaidīja kādus no viņiem ciemos pie sevis Latvijā. Īpaši interesanta ir grāmatas nodaļa «Konstantīns Karulis bērnu un mazbērnu atmiņās», kas šis tikšanās – pirmo jau 1987. gadā – atspoguļo. Par spīti ģimeniskam mīlumam un jaunumam, kas no šīm atmiņām izstrāvo, ir arī skaudri manāms, kā paaudzes, katra dzīvodama citā zemē un apstākļos, cita no citas it kā aizaug prom, lai neiteiktu – atsvešinās. Bet grāmatas nosaukuma paudumu, ka mila uzvar visu, vedas saistīt vairāk ar Karuļa ģimeņu attiecībām nekā ar viņa mīlestību uz latviešu leksikas izveidošanās liklokiem.

Grāmatas beigās maziem burtiem iespiests Karuļa publikāciju saraksts aizņem vairāk nekā četras lappuses, turklāt sarakstā iekļauti tikai tie Karuļa darbi, kurus minējuši, apcerējuši vai citējuši krājuma autori. Tad nu tās desmit no preses un periodikas pārņemtās viņa publikācijas par folkloru un Latvijas vēsturi, kas veido mūsu krājuma otru pusi, sastāda tikai nelielu daļu no viņa kopīgās publicistiskās ražas. Tā kā vairākās sevis izvēlētas interešu jomās Karulis bija autodidakts, kaut vai gaišu prātu apveltīts un ļoti zinīgs, Janīna visiem rakstiem pievienojusi ar savu aso zinātnieces prātu izsvērtos komentārus. Tāpat viņa devusi četras lappuses grāmatas kopsavilkumu angļu valodā. Numurēto lappušu skaitu papildina 16 fotoattēlu lappuses.

Latviešu kultūras dienas Baškortostānā ar viesiem no Maskavas un Latvijas

ILONA ŠAVERASA

Darbs dara darītāju, un meistars, kā mēs zinām, no debesīm nekrīt. Darbs tik tiešām dara darītāju, bet debesis zemē nemet vismeistaros, bet ideju aizmetņus, kas pāraug notikumos. Kādi darītāji un kas par notikumiem? Kas atkal noticis Baškortostānā, ka gribas par to runāt skaļi, pat skaļāk nekā parasti?!

Pirms gada priecājos par to, ka Archlatviešu vidusskolā tika ieviesta jauna tradīcija, proti, Latviešu kultūras dienas, kuřu norises laiks ir gada sākums, tās ilgst divas nedēļas. Tā kā 2018. gads ir Latvijas Simtgade, tad šo svarīgo notikumu man gribējās atnest arī uz Baškortostānu, tāpēc gatavošanās kultūras dienām notika ļoti laicīgi. Latvijas Simtgade ir ļoti īpašs laiks, tāpēc arī kultūras dienām bija jābūt īpašām.

Ar ko aizraut un pārsteigt skolēnus, kā izcelt latvisko un padarīt to ievērojamu? Atrisinājums atnāca pats, turklāt pavisam negaidīti. Novembrī, esot pieņemšanā pie Latvijas Republikas vēstnieka Maskavā, divām Maskavas latvietēm radās ideja doties uz Baškortostānu un piedalīties Latviešu kultūras dienās. Domāts,

darīts! Pēcāk Maskavas dāmām pievienojās trešā, un tā šī apņēmīgā trijotne februāra vidū lidoja uz Baškīriju. Trīs dienu laikā gan Archlatviešu, gan Bakaldīnas vidusskolas skolēniem bija iespēja klausīties pieredzes bagātās vēsturnieces Ilzes Rengas stāstu par Latvijas ceļu līdz tās Simtgadei, latviešu folkloras ansambli «Atbalss» bija lieliska iespēja strādāt ar profesionālu choreogrāfi Antru Levovu, turklāt Antra ar latviešu rotaļām prata aizraut arī sākumskolas skolēnus. Latviešu valodas stundās ar skolēniem strādāja Maskavas Valsts universitātes pasniedzēja un Maskavas Latviešu skoliņas skolotāja Irita Saukāne. Tās bija ļoti piesātinātas un aizraujošas dienas, kuřu laikā iespāidus un zināšanas guva ne tikai skolēni, bet arī latviešu valodas skolotāja Ilona.

Pašreiz rit otrā Latviešu kultūras dienu nedēļa. To īpašu padara latviešu valodas skolotājas Lienes Salmiņas radošais darbs ar latviešu valodas apguvējiem. «Strādāt ar skolēnu tā, lai viņa domas virzītos citā šķautnē», saka skolotāja. Paralleli tam skolotāja Liene interesējas par novad-

pētniecību, proti, skolotāja vēlas apzināt ciema latviešus. Ar līdzīgu mērķi atbraukusi arī vēsturniece un viena no muzeja *LaPa* (Latvieši pasaulē) veidotājām Brigita Tamuža. Vēsturniece intervēja gan M. Gorkija, gan Bakaldīnas ciema latviešus, vāca materiālu muzeja fondam, vadīja vēstures nodarbības gan Archlatviešu, gan Bakaldīnas vidussko-

lās. Priecē vēsturnieces Brigitas sacītais par Archlatviešu ciema latviešiem: «Archlatviešus ir diezgan daudz latviešu, kas vēl runā latviski, ņemot vērā, ka pavisam netālu ir Bakaldīnas ciems, kur latviešu un latviešu valodas pratēju palicis pavisam nedaudz.» Tamāra Bezbaile, Inese Zvaigzne, Lidija Blūma, Margarita Lielmane, Milda Kazanceva, Nadežda

Freimane, Irina Haisarova (dzim. Vernere), Nadežda Ģibiete – tā ir tikai kriptaiņa to latviešu, kuřus nedēļas laikā vēsturniece paguva apciemot, tā ir tā kriptaiņa latviešu, kas sevī nes pieredzi un vēsturi, par kuřu svarīgi stāstīt, kuřu svarīgi saglabāt.

Latviešu kultūras dienas ir kļuvušas par tradīciju. Es apzinos, ka tā tas būs tik ilgi, kamēr skolā tiks apgūta latviešu valoda. Es esmu pateicīga, ka skolā notiek Latviešu kultūras dienas, jo latviešu valodas un kultūras nozīme Archlatviešu vidusskolā tikai pastiprinās, turklāt, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, arī skolēni daudz vairāk interesējas par latviešu kultūru. Es atkal un atkal atduros pret atziņu, ka kopā var paveikt daudz un kopā darot arī izdodas. Ir vesels gads, lai domātu, ko un kā varētu darīt nākamajās Latviešu kultūras dienās, lai tās būtu interesantas, saistošas un sniegtu arvien jaunu informāciju, radītu interesi par Latviju, latviešu valodu un mums – neparastajiem latviešiem, kas turas cieši kā zaģa zobi.

(Pēc *latviesi.com*)

POŠAMIES UZ SAEIMAS VĒLĒŠANĀM 6. OKTOBRĪ

Darbi, pie kuriem jāķeras jau tūlīt!

Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdis Arnis Cimdars intervijā Ligitai Kovtunai

Gatavošanās 13. Saeimas vēlēšanām, kas notiks 6. oktobrī, jau sākusies. Kādi ir svarīgākie, jau šobrīd veicamie darbi tautiešiem ārzemēs, kas, būdami Latvijas pavalstnieki, būs krietni un atbildīgi un dosies balsot par savas tautas likteni?

Pirmām kārtām tā saucamie procedūras jautājumi, proti: 1) nobalsot varēs tikai ar pasi, kurai nav notecējis derīguma termiņš. Lūdzu, ieskatieties savās pasēs – vēl ir laiks mierīgi un laikus to sakārtot;

2) ja pasēs nav, vēl ir gana laika to iegūt. Latvijas vēstniecības un pārstāvības jūsu mītnes zemēs ir gatavas palīdzēt. Paši varat vērsties Latvijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē. Tālrunis: 67209400, zvanot no ārzemēm: 371 67588675, e-pasts: pmlp@pmlp.gov.lv.

3) tiem Latvijas pavalstniekiem, kuriem nav pasēs, tikai ir ID (identifikācijas karte), jāizņem vēlētajā apliecība. Tas gan attiecas tikai uz Eiropas Savienības valstīs, t. sk. Latvijā, dzīvojošajiem. Arī šo dokumentu var dabūt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē. Vēlētajā apliecība ir valsts apstiprināts dokuments, kas ļauj pilsonim piedalīties vēlēšanās, taču – tā derīga šo vienu reizi. Trīs nedēļas pirms vēlēšanām tiek izveidots to cilvēku saraksts, kuriem nav pasēs, tikai ID, un tiek sagatavots šāds aizsargāts dokuments, ko Pilsonības un migrācijas pārvaldes nodaļās Latvijā bez maksas var saņemt divas nedēļas pirms vēlēšanām. Uz ārzemēm vēlētajā apliecības nesūta.

Tiktāl par praktiskajiem darbiem, ko jāsāk darīt jau tūlīt, bet vienlīdz svarīgi ir arī darīt visu iespējamo, lai vēlēšanu dienā uz iecirkni jūs dotos ar pārliecību, par ko balsot. Šo laiku, kas vēl atlicis līdz vēlēšanu dienai, aicinu dzīvot ar dzirdīgām ausīm un redzīgām acīm, rūpīgi izvērtēt, izanalizēt iepriekšējo pieredzi, kas no dotajiem kandidātu solījumiem ir izpildīts, kas nē, lai nebūtu vilšanās pēc tam, jo jūsu "balss" strādās nākamās četras gadus. Pieci mēneši ir pietiekami ilgs laiks, lai sakārtotu domas un darbus, protams, ja vien ir motivācija un izpratne, ka nav pamata kritizēt savu valsti, ja pats neesi izdarījis savu pirmo un galveno pilsoņa pienākumu.

Kā pats personīgi izraugāties politisko spēku, par kuŗu balsot, pēc kādiem kritērijiem?

Pirmām kārtām izanalizēju, kādu iespaidu manis izraudzītais politiskais spēks ir atstājis uz Latvijas tautsaimniecību iepriekšējā savu pilnvaru periodā, sekoju tā balsojumam par valsts budžetu, pētot, kas tad ir attiecīgās partijas prioritātes. Jāteic gan, ka Latvijas vēlētajiem izvēle ir visai sarežģīta, ne kā, piemēram, ASV un Lielbritānijā, kur jāizvēlas starp diviem galvenajiem politiskajiem spēkiem. Mums ikviena partija "iestājas" par visu un ikviena

Foto: Aivars Liepiņš

Arnis Cimdars: "Jaunlaiku informācijas pasaule, ko vēlos nosaukt par informātīvajiem džungļiem, ir tikpat bīstama kā īstie džungļi, – ir vajadzīgas zināmas iemaņas un prasmes, lai tajos izdzīvotu. Un tāpat kā īstajos džungļos, – ja esi nomaldījies, tad jāuzkāpj pašā augstākajā vietā, no kuŗas var pārredzēt apkārtni un ieraudzīt orientierus. Par šo augstāko vietu pārliedzinoši var nosaukt profesionālu komentētāju, analītiķu, skolotu un pieredzējušu personību viedokli, tādu personību, kas ir pierādījušas sevi kā autoritātes sabiedrībā."

interesēm, pat kreisais spārnis un labais neatrodas "pa kreisi" vai "pa labi", drīzāk priekšā un aizmugurē... Populisms iet savu uzvaras gājieni, un tas ir labi saprotams, jo tā eksistēšanai ir labs pamats, kas izriet no patērētājsabiedrības būtības: pierodam, ka mums piedāvā, iedod, cenšas visu izdarīt un sakārtot mūsu vietā, kas savukārt vedina uz kūturu domāšanā un slinkumu darbībā. Vienvārdsakot, receptes nav – pašiem jāskatās, jāpēta konsekvences.

Kur smelties objektīvu informāciju un zināšanas, laikā, kad dominē sociālie tīkli, "vieglās ziņas", fakenews un citi jaunlaiku informātīvie paņēmieni?

Šī jaunlaiku informācijas pasaule, ko vēlos nosaukt par informātīvajiem džungļiem, ir tikpat bīstama kā īstie džungļi, – ir vajadzīgas zināmas iemaņas un prasmes, lai tajos izdzīvotu. Un tāpat kā īstajos džungļos, – ja esi

nomaldījies, tad jāuzkāpj pašā augstākajā vietā, no kuŗas var pārredzēt apkārtni un ieraudzīt orientierus. Par šo augstāko vietu pārliedzinoši var nosaukt profesionālu komentētāju, analītiķu, skolotu un pieredzējušu personību viedokli, tādu personību, kas ir pierādījušas sevi kā autoritātes sabiedrībā. Plašsaziņas rupori veido milzu troksni un jezgu, 140 zīmes tviterī spēj uzrakstīt arī "profesors", kuŗš nav pabeidzis deviņas klases, bet kuŗam ir "viedoklis", turklāt par visu. Ne velti pasaulē atgriežas uzticēšanās tradicionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, drukātajam vārdam, avīzēm, kas veido ziņas un komentārus, pamatojoties uz pētījumiem, analīzi, profesionāli. Nepārprotiet mani – sociālajos tīklos tiek publicēti arī kompetenti profesionālu viedokļi, taču vēlreiz uzsveru: ir jāiegūst iemaņas izdzīvošanai šajos informācijas džungļos.

Vēlētajiem arī skaidri jāzina, kurp tieši viņš dosies balsot un vai nobalsot varēs pa pastu?

Šābrīža aktuālais darbs ārzemēs ir vēlēšanu iecirkņu veidošana. Tas ir mītneszemju cilvēku rokās, jo šai ziņā pakalpojums no Latvijas netiek eksportēts. Tātad – ja ir apzināti vēlētaji tuvākajā apkārtnē un ja ir gatavība brīvprātīgi strādāt savas valsts labā, jāizpilda trīs galvenie praktiskie priekšnoteikumi: 1) jāgatavo attiecīgi aprikota telpa, kuŗā ir balsošanas kaste, aizslietņi vai īpaši norobežojumi, lai balsotājs savu izvēli varētu izdarīt diskreti; 2) jābūt vismaz vienam cilvēkam ar teicamām datorprasmēm, jo ziņas par rezultātiem, attiecīgi sakopotas un noformētas, laikus jānosūta CVK; 3) ja tomēr ir nepieciešams kāds atbalsts no Latvijas, tas laikus jāpaziņo. No valsts ir paredzēts atalgojums vēlēšanu komisijas locekļiem, kas gan, teikšu uzreiz un atklāti, ir simbo-

lisks, un pieredze rāda, ka tautieši no tā atsakās, savu brīvprātīgo darbošanos uzskatot par goda lietu.

No Latvijas uz iecirkņiem (protams, bezmaksas) sūta vēlēšanu biļetenus un aplokšnes, informatīvos materiālus. Lielisks paraugs vēlēšanu gaitas nodrošināšanā ir ASV, kur jau 2010. gada Saeimas vēlēšanās izveidoja iecirkņus ārpus vēstniecības. CVK rīkos seminārus Vašingtonā, D. C., kur, kā domājams, pievienosies arī Kanadas tautieši, kā arī Vinē – Eiropas tautiešiem. CVK arī apmāca vēstniecību un pārstāvību cilvēkus, goda konsulus, šīs konsultācijas visai drīz piedāvāsim arī vebināra formātā. **Lūdzu, sekojiet informācijai CVK mājaslapā – www.cvk.lv**, kā arī savas mītnes zemes vēstniecībā.

Par balsošanu pa pastu – **pieņemšanās balsojumam pa pastu sāksies 5. maijā**. Tā gan, jāteic, ir visai smagnēja procedūra, un man diemžēl līdz šim nav izdevies pārliecināt Saeimu, ka kārtība jāmaina līdzīgi tai, kāda tā ir Eiropas Parlamenta vēlēšanās, proti, ka ikviens vēlētais vienkārši piesakās, jo ir iepriekš elektroniski sagatavoti vēlētajū saraksti. Šobrīd saskaņā ar "vecu kārtību" pase fiziski jānogādā valsts vēstniecībā, jo tajā jāieliek spiedogs par dalību vēlēšanās. Lai atvieglotu šo situāciju, pasi vai vairāku cilvēku pasēs vienlaikus vēstniecībā var nogādāt viena uzticības persona.

Svarīgi atgādināt, ka ārzemēs balsojošo balsis tiks pieskaitītas Rīgas vēlēšanu apgabalam. Tāpēc arī redakcija par saviem priekšvēlēšanu interviju respondentiem izraugās tos politisko partiju pārstāvjus, kuŗi baltosies tieši Rīgas apgabalā, norādot viņu e-pasta adreses iespējamai saziņai. Ja tomēr kāds no mūsu lasītājiem vēlas rakstīt kandidātam vēstuli, sūtiet pa pastu redakcijai Rīgā, un mēs nogādāsim adresātam.

Jā, kopš 90. gadiem šāda kārtība turpinās. Vēlētajū skaits Rīgas vēlēšanu apgabalā laika gaitā pieaug, līdz ar to pieaug arī mandātu skaits apgabalā, un tad svarīgi ir ievērot proporcionalitāti. Tātad – balsstiesīgais pilsonis piedalās mandātu skaita noteikšanā, bet vietu aizpildīšanā "nepiedalās", ja nav balsojis. Tas arī apliecina, cik svarīgi ir katram piedalīties vēlēšanās. Un vēl – nedrīkst pieļaut domu, ka, piemēram, es tomēr atdošu savu balsi par sev pazīstamu, jauku cilvēku, lai arī viņa pienesums politikā varbūt nemaz nebūtu tik nozīmīgs, – gan jau citi "iebalso". Tā ir alošanās. Kā zināms, vuzumu apgāž mazi ciniši. Arī gluži smieklīgi dažkārt – pase aizmirsusies mājās, brilles "aizmirsies" paņemt līdz.

Lieku pie sirds ikvienam – posisimies vēlēšanām ar vislielāko atbildību, lai paša vieglprātība nesagādātu vilšanos.

Izolde Pētersone dzimst laikā, kad valstī ir ļoti nemierīgs laiks

SANDRA BONDAREVSKA

1911. gada Tautas skaitīšanas sarakstos Pētersonu ģimenei ir ieraugāma jauna adrese. No Vaterlo ielas viņi ir pārcēlušies uz Leinsterroudas ielu 114 Ratmainē. Nākamā bērna – Elizabetes Izolde Mērijas Annijas dzimšanas apliecībā abi vecāki Kārlis un Annija beidzot ir ierakstīti ar vienu uzvārdu – Pētersons. Mazā Izolde piedzima 1911. gada 9. janvārī.

Leinsterroudas namā Pētersoni dzīvo kopā ar Annijas māsu Mēriju O'Reganu. Tē mitinās arī 22 gadus sasniegušais students Konrāds Pētersons un Kārļa brālis – Jānis Pētersons. Jāņa/Džona nodarbošanās Tautas skaitīšanas sarakstos atkal ir norādīta – pipju meistars.

Tikmēr Konrāds, Zinātņu kolledžas students, ir pilnībā iesaistījies *Sinn Féin* kustībā, un viņa draugu lokā ir virkne tādu izcilu iru neatkarības kustības aktivistu kā māsas Gifordes, markīze Konstance Markēviča, Džeims Larkins, Tomass Makdonahs un citi. Īru cīņa par neatkarību no britiem uzņem arvien straujākus apgriezienus.

Sidnijas Kzoras liecība Īrijas Militārās vēstures birojā

Tam, ka Konrāds Dublinā šajā laikā ir ne vien sācis studēt, bet aktīvi iesaistījies arī iru atbrīvošanās kustībā, vislabākais pierādījums ir Militārās vēstures biroja, 1913-21, Liecinieka ziņojums, Dokuments Nr. W.S. 909, kuŗu rakstījis leģendārā Sidnija Kzora.

Sidnija Kzora 1914. gadā bija Ņujorkas izdevuma "Cumann na mBan" sekretāre un Īrijas nacionālajā darbībā bija iesaistīta no 1911. līdz 1921. gadam. Savus darbus Sidnija ir rakstījusi un publicējusi arī Īrijā, lietojot pseidonīmu Džons Brenāns.

Liecinājuma, kuŗa nosaukums ir "Kā man radās interese par Nacionālo atbrīvošanās kustību un iesaistīšanos *Sinn Féin*, nodaļā "Protesti pret karaļa vizītēm" Sidnija Kzora raksta:

"1911. gadā jau trīs mēnešus pirms gaidāmās karaļa vizītes Dublinā gan telpās, gan uz ielas notika protesta mītiņi. Kopējā Inghinigne kustībā darbojās arī Nacionālā sieviešu asociācija. Tur vairumā ietilpa pašas kustības dalībnieces un daži I.R.B. pārstāvji. Jaunie vīrieši pulcējās *Sinn Féin* telpu (Harkortas ielā) augšstāvā, bet mūsu komiteja bija pirmajā stāvā. Mēs plānojam izvietot savus cilvēkus pūlī uz ietvēm, kad pa ceļu dosies karaliskā procesija. Bija paredzēts, ka mūsu cilvēki pūlī izdalīs skrejlapas. Tajās aicināsim neuzgavilēt karaļpārim, kad tas dosies garām. Atceros, kāds todien bija atnācis ar sliktām ziņām. Šķiet, tas bija Krisijs Doils. Viņš paziņoja, ka Dublinas pils ir pavēlējus darīt visu iespējamo, lai demonstrācija nenotiktu un tai jābūt novērstai par katru cenu, nepieciešamības gadījumā nemiernieki ir jāsaņem ciet dzīvi vai miruši.

Šajā laikā sākās arī iekšējās nesaskaņas pašā kustībā. Viena daļa atbalstīja demonstrācijas,

citi – ne. Nacionālās padomes sieviešu komiteja tomēr turpināja gatavoties karaliskās vizītes "pieņācīgai" sagaidīšanai. Mēs rūpīgi pārdomājām, kā izplatīt savas sagatavotās skrejlapas un kā izvairīties no tā, ka tās nonāk policijas rokās, pirms vēl tiek izdalītas pūlī. **Mums šai ziņā lieti palīdzēja Zinātņu kolledžas students Konrāds Pētersons** (izcēlums mans. – S.B.), kuram bija laba pieredze, kas gūta Cariskās Krievijas revolūcijas laikā, kā arī labi pazīstamas demonstrācijās pielietotās metodes. Viņš mums iemācīja, ka visas skrejlapas ir jāpārloka uz pusēm un jātur aiz viena stūra. Kad redzam tuvojamius policiju, tad skrejlapas ir jāmet gaisā un tad tās izlidos uz visām pusēm un būs viegli noķeramas pūlī.

Iepriekšējā dienā pirms procesijas līdz pat vēlam vakaram mēs locījām skrejlapas. Nākamajā dienā ar skrejlapām azotē bijām izkārtājušies noteiktās procesijas maršruta vietās. Kad ielas malas bija pilnas ar cilvēkiem, mēs bijām gatavi tās izplatīt un arī sagatavojušies tam, ko darīt brīdī, ja mūs pamana policija. Mums par laimi, cilvēkiem nebija laika uzreiz atlocīt lapiņas un izlasīt tās. Viņi domāja, ka esam sufražistes. Viņi iecietīgi sacīja: "Mēs esam sieviešu pusē." Kad viņi izlasīja, kas īstenībā rakstīts skrejlapā, mēs jau bijām nozudušas."

Karaļa Džordža V vizīte Dublinā notika 1911. gada jūlija sākumā. Šajā laikā Pētersonu ģimenes jaunākajai atvasei Elizabetei Izoldei Mērijai ir tikai knapi pusgads.

Dublinā nomirst Jānis/Džons Pētersons

1912. gads ir liktenīgs Kārļa jaunākajam brālim. Viņš nomirst apaļu piecdesmit gadu vecumā. Visticamāk – Jānis Pētersons ir apglabāts Dublinā, taču pagaidām viņa kapavieta nav zināma. Šis fakts nācis gaismā tikai nesen, caurskatot un pētot gadsimta sākuma Īrijas presi. Laikrakstā "The Irish Times" 1912. gada 28. jūnijā ražotnes "Kappē-Peterson" darbinieki ir ievietojuši līdzjutību Kārlim un viņa ģimenei. Te sacīts, ka Džons bija aktīvi iesaistījies fabrikas Strādnieku kluba aktivitātēs un viņa aiziešana ne tikai radniekiem, bet arī klubam būs liels zaudējums. "Mēs to izjūtam katrs personīgi," avīze citē darbabiēdru teikto.

Jānis Pētersons mira 25. jūnijā, un oficiālajā paziņojumā sacīts, ka tas notika viņa brāļa Kārļa Pētersona mājā Leinsterroudā.

Kārlis Pētersons uz Latviju dodas kopā ar ģimeni

Pavisam neilgi pirms Pirmā pasaules kara, un tikai dažas nedēļas pirms Lielās Dublinas sacelšanās, ko dēvē ar Dublinas blokādi, 1913. gada vasarā, Kārlis Pētersons kopā ar sievu un dēlu dodas uz Latviju. Par šo braucieni liecina vīzas viņa un sievas Annijas Pētersones pasē, ko Mītavā izdevusi Cariskā Krievija.

Kārlim ir izdevies sievai un bērniem nokārtot arī otru – Cariskās Krievijas pilsonību.

Pēc visa spriežot, Annijai šis ir pirmais ceļojums uz vīra dzimteni. To, ka šajā braucienā viņai līdzī devies arī tobrīd deviņus gadus vecais Konrāds Henrijs, apstiprina ieraksts Annijas pasē un krievu valodā rakstītās atzīmes Konrāda Henrija dzimšanas apliecībā.

Kārļa sievu Rīgas apmeklējums ir iedvesmojis, un vēlāk viņa vēl vairākas reizes divdesmitajos un trīsdesmitajos gados viena pati dosies uz Latviju un uzturēs ciešus sakarus ar vīra radiem, bet starplaikos sarakstīsies ar Regīnu, Lizeti un Konrāda ģimeni Rīgā. Arī Kārļa dēls Konrāds Henrijs atkārtoti apmeklēs tēva dzimteni.

Lai gan dokumenti rāda, ka Kārlis ir neatlaidīgi kārtojis Krievijas pilsonību savas ģimenes locekļiem, cits, pilnīgi pretēja satura dokuments – izziņa, kas izdota gadu vēlāk, 1914. gada 29. jūnijā, norāda, ka Kārlim Pētersonam un viņa bērniem tiek dota atļauja atteikties no Krievijas pilsonības. Kādi gan apsvērumi spieda Pētersonu tā rīkoties: vispirms kārtot Krievijas pavalstniecību un drīz pēc tam atkal no tās atsacīties, nav zināms, bet droši vien, ka tieši šī sajukuma dēļ 1913. gadā Mītavā izdotā pase Annijai ir vienīgais personas apliecinātais dokuments, ko viņai izdevusi Krievijas cara valdība.

No Īrijas uz ārzemēm, galvenokārt Rietumeiropas valstīm, Kārlis Pētersons dodas arī Pirmā pasaules kara laikā, pārsvarā darījumu braucienos.

1913. gads – Dublinas blokāde

1913. gadā Konrāds Pētersons jau ir absolvējis augstskolu un ieguvis inženiera gradu. Jaunais speciālists strādā pie Īrijas ūdens spēkstacijas būvēm, bet savu revolucionāro darbību nepārtrauc.

Visaptverošais streiks – Dublinas blokāde (*Dublin Lock-out*) notika 1913. gada vasarā. Streiks sākās 26. augustā. Arī šī laika aktivitātes savā liecinājumā apraksta jau iepriekš citētā Sidnija Kzora.

Viņa stāsta par notikumiem Dublinas blokādes laikā, kuŗos bija iesaistīta viņas māsa Nellija no Mītas grāfistes.

Streika laikā Sidnija Kzora bija apmetusies pie leģendārās grāfienes Markēvičas Ratmainē, Leinsteras ielā 49b, kas atradās sprīža attālumā no Pētersonu mājas un apmēram piecu minūšu gājienā no Grosvenoras Nr. 21., kur savukārt dzīvoja Skefingtonu ģimene, pacifisti un pirmās sufrāzistu avīzes izdevēji Īrijā.

Atgriežoties no pilsētas centra un raizējoties par māsas likteni, kas bija iesaistīta vienā no blokādes operācijām, Sidnija Kzora ceļā pie Skefingtoniem uzzina, ka māsas bagāžas saturs ir **paslēpts drošā vietā – Pētersonu mājā turpat Ratmainē** (izcēlums mans. – S.B.).

Mīnēto kofera slēpšanu visdrīzāk bija organizējis Konrāds. Lai

gan 1913. gada vasarā Kārlis un Annija kopā ar Konrādu Hendriju pavadīja Latvijā, augustā, blokādes laikā, viņi jau bija atgriezušies Dublinā un kofera nobēdzināšanā varēja piedalīties arī Kārļa sieva. Māsas Gifordes šajā laikā tomēr cieši draudzējās ar savu vienaudzi – Konrādu un kopējā darbība *Sinn Féin* kustībā varēja kalpot par iemeslu nelegāla satura dokumentu slēpšanai no policijas Pētersonu mājā Leinsterroudā.

Par draudzības saitēm starp pieminētajiem Skefingtoniem un Pētersoniem liecina tas, ka vēlāk, pēc 1916. gada traģiskajiem notikumiem un dzejnieka Franča Skefingtona nogalināšanas, Annija Pētersone sūta personīgu līdzjutības vēstuli nogalinātā vīra atraitei Hannai Šihejai Skefingtonai. Līdzjutības telegrammu Skefingtona kundzei sakarā ar viņas tuvas draudzenes Krūsas O'Braienas nāvi vēlāk, 1938. gada februārī, sūtīs arī Izolde Pētersone. Šo telegrammu Hanna glabā visu mūžu, un kopā ar citiem dokumentiem jau mūsdienās tā ir nonākusi un atrodama Īrijas Valsts bibliotēkas manuskriptu arhīvā.

Menas salā dzīvojošais katoļu priesteris, tēvs Bairens O'Mahonijis, kas pēc Otrā pasaules kara uzturēja draudzīgus sakarus ar Izoldi un ir ticis arī ar Konrādu Pētersonu viņa mūža nogalē, zina stāstīt atmiņas, kas apstiprina, ka toreiz studiju gados Konrāda draugu lokā bijušas māsas Maurela un Greisa Gifordes, aktīvas neatkarības cīnītājas Dublinā. Nekāds brīnumš tas arī nebija, jo māsas dzīvoja turpat Ratmainēs, kur dzīvoja arī Pētersoni, turklāt sabiedriskais un draudzīgais Konrāds ātri vien atrada kopīgu valodu ar saviem vienaudžiem, īpaši ja sakrita viņu dumpīgie uzskati.

Gifordu ģimenes mājas adrese bija Palmerstobas ielas, Templevillas Nr. 8., kas atradās apmēram 20 minūšu gājienā no Pētersonu mājas. Taču visbiežāk jau-

nieši tikās pie markīzes Konstances Markevičas, kas nemierīgo 1910. – 1916. gadu notikumu laikā dzīvoja pie savas mātes 49B. numura namā Leinsterrodas ielā, Ratmainēs, un, kā jau minēju, viņas nams atradās teju blakus Pētersonu mājai.

Jaunākā māsa, vēlāk māksliniece un grāmatu ilustratore Greisa, bija Konrāda vienaudze, arī dzimusi 1888. gadā. Maurela vēlāk apprecējās ar Tomasu Makdonahu, bet Greisa apprecējās ar Džosefu Planketu sešas stundas pirms viņa nāvēssoda izpildes Kilmēnimas cietumā, kur Plankets bija ieslodzīts kā viens no Lieldienu dumpja līderiem. Vēl viena no Gifordu māsām bija jau pieminētā Sidnija Kzora-Giforde, kuras liecinājuma citātos tikko varējāt izlasīt. Sidnija bija ne tikai Ņujorkas izdevuma žurnāliste, bet rakstīja arī Artūra Griffita avīzei *Sinn Féin* un citiem tā laika izdevumiem.

Tēvs Mahonijis stāsta, ka Konrāds visai bieži pieminējis slaveno markīzi Konstanci Markeviču, kas Pētersonus pazinusi personīgi un īpaši cienījusi ģimenes galvu Kārli. Ja kādreiz saruna esot bijusi par Pētersoniem, tad Konstance, atdarinot angļu akcentu, arvien par viņu sacījusi *Deaaar Chaaarles*, šādi acimredzot jokojot par Kārļa izteikti latvisko angļu valodas izrunu.

Apskatot Ratmaines apkārtnes karti, redzams, ka Konstance Markeviča ir dzīvojusi tikai pāris minūšu gājiena attālumā no Pētersoniem, bet *Google* kartes attālumu noteicējs rāda, ka mūsdienās ar automašīnu šo attālumu var veikt 21 sekundes laikā. Domājams, ka gan ģeografiskais attālums, gan klusās un darbīgās Annijas un sabiedrībā ieredzētā un cienījamā uzņēmēja Kārļa Pētersona atsauce viņu māju bija padarījusi par visērtāko un vislabāko konspirācijas vietu, kuŗā britu policija neiedomājās vai arī tai nebija īsta pamata ielauzties un veikt kratīšanas.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas
varat iegādāties pie
LIELĀKĀ grāmatu tirgotāja

"LATVIJAS GRĀMATA"

SIA "L. Grāmata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

“Ar mīlestību no Ineses Galantes”

Saruna ar Inesi Galanti par koncertiem, par talantiem, par dzīvi...

IRĒNA BĒRZIŅA

Runājot ar saviem tuvajiem un mīļajiem vai uzrunājot no skatuves savus tuvos un mīļos klausītājus, tas nav pārspilēts, nav uzspēlēts, nav notēlots, jo mīlestību nevar notēlot... Tie ir atslēgas vārdi visam, ko dara Latvijas izcilā operdziedātāja Inese Galante. Dzīvojot Vācijā, viņa pirms pieciem gadiem nodibināja fondu talantīgo Latvijas mūziķu atbalstam. Arī tas ir mīlestības apliecinājums Latvijai un mūzikai. Ineses Galantes talantus jau iepazinusi pasaule. Fonda dibinātāji lielu uzmanību pievērš tam, lai māksla un kultūra būtu sasniedzama ikvienam Latvijas iedzīvotājam, neskatoties uz viņa sociālo stāvokli un dzīvesvietu.

Pagājušajā gadā Inese Galante ar jaunu programmu uzstājās Nobela prēmijas laureātu svinīgajā pasākumā. Koncerts guva milzu panākumus, un tā radās ideja, kas jau tiek īstenota: koncerts kā dāvana Latvijas simtgadei “Ar mīlestību no Ineses Galantes”.

Koncerts kā dāvana Latvijai?

Jā, tas ir tas, ko varu un vēlos dāvināt Latvijai un saviem klausītājiem. Ar šo jauno koncertprogrammu viesošos Latgalē un Kurzemē. Pirmo reizi. Pirmo reizi dziedāšu jaunajās koncertzālēs Rēzeknē un Liepājā.

Mazliet neierasts koncerta formāts bez lieliem orķestriem un pompozitātes?

Jā, šāds koncerta formāts pasaulē kļūst arvien populārāks, jo mākslinieki ļauj izbaudīt klausītājiem patieso mūzikas burvību – ik skaņu, ik mirkli! Tīrs, dzidrs, nevainojams akustisks skaņējums.

Ko dzirdēs koncertā?

Jaunajā koncerta programmā skanēs skaistāko operu mīlas arijas un mūzikas skaņdarbi – romantiski dvēseles stāsti, kas aizkustinās, iedvesmos un pacilās ikvienu, radot neaizmirstamu mūzikas burvību! Esmu iecerējusi pārsteigt klausītājus ar kādu pirmatskaņojumu. Un visam pāri, protams, – mīlestība, kas plūst no sirds uz sirdi, no dziesmas uz dziesmu.

Kādi mākslinieki vēl piedalīsies?

Koncertā piedalīsies visu iemīļotais talantīgais ērģelnieks un pianists Aivars Kalējs, kā arī talantu konkursa laureāti – vokālisti un instrumentālisti. Koncerta programmu kuplinās arī Rēzeknes kamerorķestris diriģenta Jāņa Stafeca vadībā. Ceru, ka tas būs koncerts, kas neatstās vienaldzīgu nevienu.

Kad plānoti koncerti?

Pirmais koncerts notiks jau 13. aprīlī Latgales sirdī, Rēzeknē – koncertzālē „GORS”. Bet Liepājas jaunajā koncertzālē – Lāčplēša dienā. Visi līdzekļi, kas tiks iegūti no koncerta, būs novirzīti „Ineses Galantes fondam” jauno talantu atbalstam.

Kas jūs pamudināja izveidot fondu? Kāpēc jūs to darāt?

Latvija ir zeme, kur esmu dzimusi, es ar to ļoti lepojos. Latvijā dzīvo daudz radošu, talantīgu cilvēku, kas nes Latvijas vārdu pasaulē. Esmu pateicīga cilvēkiem, kas man ir līdzās mūža garumā, mani tuvie un mīļie cilvēki, kas man tic, atbalsta. Esmu ļoti pateicīga arī saviem pedagogiem, kas savulaik palīdzēja attīstīt manu talantu, paverot man tik plašas iespējas. Tāpēc ļoti gribētu, lai mūsu talantīgie jaunie mūziķi attīstītu savas spējas un zinātu,

teiks, kuŗi izpildītāji kāps uz skatuves konkursa „Ineses Galantes talanti” finālā. Ar nepacietību gaidām mūzikālos pieteikumus, un esam gatavi pasauli iepazīstināt ar jaunām zvaigznēm, atbalstot spožus talantus.

Vai arī skatītājiem ir iespēja izteikt savu viedokli?

Protams. Profesionālā žūrija vērtē ne tikai vokālās dotības vai izpildīšanas tehniku, bet arī artistiskumu, skatuves tēlu un dalībnieka mūzikālā reperuāra izvēli. Šī pieeja mūzikas izpildītājmākslinieku konkur-

tenciālu, mērķtiecību un vēlmi attīstīties. Es ļoti cienu talantu, bet vēl vairāk mērķtiecīgumu, jo tikai tā ir panākumu atslēga: talants savienojumā ar mērķtiecīgu darbu.

Fondam jubilejas gads?

Jā, savā pastāvēšanas laikā Fonds Latvijai un pasaulei atklājis daudzus talantīgus izpildītājmāksliniekus, kas veido Latvijas mūzikas dzīvi. Konkursa “Ineses Galantes talanti” laureātu un uzvarētāju vidū ir tādi mūziķi kā *Daumants Liepiņš* (3.vieta Džeimsa Motrama pianistu konkursa Mančestrā Lielbritānijā, 2016), vijolniece *Sabīne Sergejeva*, soprāns *Marlene Keine*. Jaunie mākslinieki veido savu karjēru Latvijā, Eiropā, pasaulē.

Vācija – Latvija – Vācija... Un tā visu laiku? Fonds un vēl tradicionālais festivāls „Summertime” – aicina Inese Galante! Kur smēlaties spēkus?

Lidojumi, pārlidojumi – tā ir mana ikdiena, un tāds ir mans dzīves ritms... Pie šāda dzīves stila esmu pieradusi un jūtos komfortabli. Mūziķis ir pasaules cilvēks. Nākas pielāgoties katrai skatuvei un uz tās sajūties kā mājās... Lai gan mājas – tā ir Latvija, kur esmu dzimusi, un kur dzimusi mana meita Diāna. Tā ir zeme, par kuŗu mana mamma vienmēr teikusi, ka pie mums Latvijā viss ir vislabākais: ēdiens, jūra, plūdmales, cilvēki... viss...

Daudziem „Summertime” ir vasaras kultūras dzīves svarīgākais notikums. Īsteni mūzikas svētki nedēļas garumā! Jūs un jūsu menedžere meita Diāna protat radīt svētkus... Kas plānots šovasar? Ar ko tiks pārsteigti klausītāji?

Negribētu atklāt visas kārtis pirms laika. Bet, kā katru gadu, arī šogad noteikti būs dažādi mūzikāli pārsteigumi... Aicinām visus uz mūsu koncertiem augusta vidū Dzintaru koncertzālē. Ceru, šogad mums izdosies pārsteigt un iepriecināt klausītājus no klasikas līdz džezam un balkānu melodijām...

Dzīve Vācijā... Arī Vācijā notiek koncerti? Eiropā, citur pasaulē?

Tikko esmu atgriezies no koncerta Austrijā, arī Vācijā ir ierosinājums organizēt festivālu un „Ineses Galantes fonda” talantu koncertu. Ir patīkami apzināties, ka mūsu fonda pasākums gūst interesi arī ārpus Latvijas.

Jūs reiz teicāt, ka esat dziedājusi karaļiem. Vai ir kāds neaizmirstams notikums, muzikāls stāsts, atgadījums, kas jūs ir īpaši aizkustinājis?

Tādu stāstu, protams, ir ļoti daudz... Par vienu ļoti patīkamu notikumu pastāstīšu. Reiz man bija koncerts Zviedrijas karaļa pilī. Mana koncerta tēpa dizainu bija veidojusi mana meita, un pēkšņi redzu, ka tieši

tādas pašas krāsas tērpā man iepretī sēž karaliene. Koncerta laikā mēs sievišķīgi sasmaidījāmies – cik neparasta sakritība! Nākamajā dienā saņēmām sveicienus no viņas augstības un komplimentus saistībā ar tērpu. Tas patiešām mani ļoti aizkustināja, jo tie bija komplimenti manai meitai.

Rēzeknes „GORS” uzstāsies pirmo reizi. Neskatoties uz prāvo attālumu, daudzi rīdzinieki ļoti labprāt dodas uz šo jauno akustisko koncertzāli, kur mūzika skan īpaši. Ar kādām sajūtām dosities uz Latgales sirdspilsētu?

Tik daudz esmu dzirdējusi par šo koncertzāli, par neparasti labo akustisko skaņējumu un brīnišķīgiem klausītājiem. Ļoti gaidu, kad personīgi varēšu ar viņiem tikties. Pricējās arī, ka maniem talantiem būs iespēja uzstāties tādā augstas klases koncertzālē.

Vai ir bijusi kāda sadarbība ar trimdas latviešiem?

Uz konkursu ierodas latvieši no visas pasaules. Ļoti priecē, ka konkursam ir tāda reputācija. Gribētu laipni aicināt uz sadarbību ikvienu, kam nav vienaldzīga mūzika un ir vēlme atbalstīt jaunos talantus, kas varēs attīstīt savas spējas un turpmāk nesīs mūsu Latvijas vārdu pasaulē, jo mūzikas un mākslas valodu saprot visi.

Prieks ir vislielākais pozitīvo emociju avots. Kas jums dzīvē sagādā prieku?

Mūzika ir liels pozitīvs spēks. Manuprāt, mūzika rada pozitīvas emocijas, tādējādi iepriecina cilvēkus, rada prieka sajūtu, ļaujot aizmirst ikdienas rutīnu, ikdienas steigu, varbūt satraukumu vai bažas, vienkārši baudot brīnišķīgu mūziku. Tas sagādā patiesu prieku – darīt cilvēkus nedaudz laimīgākus.

Kas vēl bez mūzikas rada laimes sajūtu?

Man ir ļoti svarīgi, lai mani tuvie, mīļie cilvēki būtu sveiki un veseli. Redzēt viņus laimīgus, tas arī mani dara laimīgu!

Latvijai 100. Tik daudz kas izdzīvots, pārceists, pārdzīvots šajā simtgadē... Un tomēr – LATVIJA IR. Kādas sajūtas jūs pārņem šajā kontekstā?

Lepnums un prieks par brīvību, kas ir mums katram, par to, ka viss attīstās. Šajā īpašajā gadā gribas darīt un radīt savai zemei pašu skaistāko!

Kāds būtu jūsu vēlējums?

Milēsim savu zemi, un milēsim viens otru!

INESES GALANTES FONDS
Reģ.nr. 40008206997

A/S Swedbank
HABALV22

LV50HABA0551036270133

Juridiskā adrese:

Jāņa Pliekšāna iela 12A

Jūrmala, LV-2015

Korespondences adrese:

Marijas 20, a/k 97

p.n.11, Rīga, LV 1011

ka mūzika var kļūt viņiem par profesiju un darbu. Es vēlētos atdarīt labu ar labu un palīdzēt attīstīties jaunajiem talantiem, dāvēt cilvēkiem mūzikas skaistumu gan Latvijā, gan pasaulē. Un arī jaunie talanti to dara.

Konkursa gaitā darba droši vien netrūkst. Kad būs zināmi 2018. gada talanti?

Šis gads mums ir īpašs, jo atzīmējam Fonda piecu gadu pastāvēšanas jubileju. Maijā notiks „Ineses Galantes talanti 2018” fināls, un mēs atkal atklāsim 12 brīnišķīgus jaunus mūziķus. Šī gada konkursa modelējam pēc tādu starptautisku jauno mūziķu sacensību parauga kā Manhetenas Starptautiskais mūzikas konkurss, kuŗā 2016. gadā balvu ieguvis Vestards Šimkus, un *Grand Prix* Starptautisko virtuozu konkurss Londonā, kuŗā balvu ieguvis mūsu koklētāja Līga Griķe.

Konkurss notiks divās kārtās. Pirmajā kārtā žūrijas uzmanība būs veltīta video pieteikumu izvērtēšanai – tieši video no-

sam žūrijas darbu padara sarežģītāku, bet paveŗ iespēju atklāt patiesi talantīgus mūziķus.

Tradicionāli konkursa dalībnieku vērtē arī skatītāji. No 1. aprīļa konkursa oficiālajā mājas lapā sāksies balsošana par «Skatītāju simpātiju». Ineses Galantes fonda atbalstītāji jau sarūpējuši dažādas veicināšanas balvas.

Katru gadu konkursā piedalās līdz 300 dalībniekiem, un par savu favorītu tiešsaistē balso līdz pat 70 000 klausītāju no visas pasaules.

Ko pašreiz dara jūsu talanti – konkursa uzvarētāji? Jūs tiem dodat savu svētību, un kas notiek tālāk?

Saikne ar talantiem nekur nepazūd, tā paliek. Pats galvenais, ka mums ar katru talantu veidojas ļoti labas personiskas attiecības, es sekoju un atbalstu viņus arī pēc konkursa: vadu meistarklases, sniedzu rekomendācijas, personīgi organizēju noklausīšanos pie saviem kolēģiem visā pasaulē. Palīdzu visiem, kur es redzu lielu po-

OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARIŅŠ STĀSTA

8. KĀ LAKATIŅŠ NO MŪZEJA
NONĀCĀ MEMORIĀLĀ

Mūzeja krājumos glabājas daudz piemiņas lietu. Tās mūzejam parasti dāvinājuši cilvēki, kam tās bijušas dārgas, bet ar kuŗām viņi gatavi dalīties. Tā mūzejā nonāca Mērijas Stakles lakatiņš ar viņas stāstu.

Mēriju no Latvijas izsūtīja uz Sibīriju lielajā 1949. gada 25. marta deportācijā. Tas bija briesmīgi, bet kļuva vēl briesmīgāk. Kāds viņu denuncēja, un viņu ieslodzīja aiz dzeloņstieplēm soda nometnē. Lakatiņā iesūts datums, kad tas notika: 1950. gada 18. maijā. Nometnē viņa satika citas ieslodzītās – gan latvietes, gan citu tautību sievietes. Mērija aicināja viņas parakstīties uz lakatiņa. Parakstus viņa izšuva ar krāsainu dziju un diegiem. Tos viņa izvilka no dažādiem apģērbu gabaliem. Lakatiņš bija izstādīts vecajā mūzeja ekspozīcijā; tas apskatāms arī mūzeja grāmatas melnajās lapās un būs atkal redzams jaunajā ekspozīcijā.

Bet ne tikai Mērijai ir stāsts. Pašam lakatiņam nu ir arī savs stāsts. Pirms desmit gadiem rikoja konkursu Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriālam, kas atrastos blakus mūzeja *Nākotnes namam*. Tajā uzvarēja māksliniece Kristapa Ģelža un viņa kollēgu ideja: sarkana plāksne ar Mērijas Stakles lakatiņa rakstiem. To viņš bija noskatījis mūzeja ekspozīcijā. Kā pats *Nākotnes nams*, tā arī me-

moriāls ļoti aizkavējās, jo bija savstarpēji saistīti. Bet šajās dienās būs zināms, kas cels mūzeja ēku. Varbūt jau šovasar guldīs pamatakmeni. Un sāk jau izstrādāt memoriāla tehnisko projektu. Ar lakatiņa rakstiem. Nu lakatiņš pēc pāris gadiem būs gan atkal mūzejā, gan arī memoriālā par piemiņu ne tikai Mērijai Staklei un viņas likteņa biedrenēm, bet visiem okupācijas upuriem.

Ne visām mūzeja krājumā glabātajām piemiņas lietām un ekspozīcijā redzamajiem eksponātiem izdevies nokļūt ārpus mūzeja tik redzamā vietā. Taču, kā dzirdu no

mūzeja krājuma darbiniecēm, māksliniece Kristapa Ģelža inspirācija nav ne pirmā, ne arī pēdējā. Tā 2003. gadā drāmaturģs Lauris Gundars sarakstīja lugu *Pieskares baltajam lācim*. Tā bija radusies, iepazīstoties ar mūzeja krātuvēs atrodamajām video liecībām, fotogrāfijām un dokumentiem. Lugu spēlēja vecās ēkas dzīļā pagraba vēsumā, kur pat man kļuva diezgan baisi. Un 2007. gadā, atceros, Kembridžas universitātes Karaļa kolledžas koris savā Ziemsvētku koncertā dziedāja – latviski – nezināma komponista komponēto Valdas Mooras dzejo-

li "Šai svētā naktī". Kuŗa diriģents mūzeja ekspozīcijā bija ievērojis Ziemsvētku kartīti ar šo dziesmu, un tā viņu bija aizkustinājusi. Ar to 1953. gadā Martu Zaļaiskalns bija sveikušas viņas likteņa biedrenes Noriļskā. Aiz polārā loka. Pie baltajiem lāčiem. Atceros, kā tā skanēja radio, un cik aizkustināts biju es pats.

Man tā vien liekas, ka taisnība ir tiem, kuŗi mūzeju sauc par Latvijas svarīgāko atmiņu, piemiņas un atgādinājuma vietu. Esmu ļoti lepns, ka arī man tajā ir vieta un ka man ļauts ar jums dalīties stāstos, kas tajā glabājas. Būs vēl.

Latvijas Okupācijas mūzeja galvenajā krājumā glabājas vairāk nekā 50 000 vienību. Mūzeja Audiovizuālo materiālu krātuves video liecību skaits tuvojas 2500. Mūzejs ar pateicību pieņem piemiņas lietas, fotogrāfijas, filmas,

dokumentus un citus materiālus. Ja jums ir materiāli, ko vēlaties dāvināt vai nodot mūzejam, lūdzu, vispirms sazinieties ar vienu no krātuvju vadītājiem:

- Galvenā krājuma glabātāja **Taiga Kokneviča**. Tālrunis: +371 67 229 248, e-pasts: tk@omf.lv.

- Audiovizuālo materiālu krātuves vadītāja **Lelde Neimane**. Tālrunis: +371 66 116 757, e-pasts: lelde.neimane@omf.lv

Adrese: Latvijas Okupācijas mūzejs, Raiņa bulvārī 7, Rīgā, LV-1050. Latvija

ZIEDOJUMIEM: Latvijas Okupācijas mūzeja biedrība, reģ. nr. 40008018848. AS "SEB banka", reģ. nr. 4000315174, SWIFT: UNLALV2X, konts: LV67UNLA0002400700517. Obligāti norādīt ziedojuma mērķi!

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

ĪSZIŅAS

E. Glikā Alūksnes Valsts ģimnazijā 15. martā norisināsies Latvijas Universitātes 76. konference. Ar priekšlasījumu "Jaunas tendences tikumu ētikas teorijā un praksē starptautiskā skatījumā" uzstāsies LU vadošais pētnieks, Dr. *paed.* Manuels Fernandezs un LU docents, Dr. *sc. admin.* Andrejs Mūrnieks par temu "Mūsdienu tikumiskā audzināšana skolās sabiedrības līdzsvarotas attīstības perspektīvā". Pēc tam sekos darbs grupās par skolu jaunatnes pilsonisko un patriotisko audzināšanu.

Valmieras teātri 4. martā būs labdarības koncerts "Mīlestība", kas vēlīts Valmieras un Halles Vācijā sadarbības 25 gadiem. Jau 16. reizi Hallē norisinājās *Gerry Weber* sporta parka rīkotā loterija – ziedojumu vākšana, no kuŗiem daļa nonākusi biedrības "Valmierai. Mūzikai. Kultūrai" labdarības projektam, atbalstot talantīgu Mūzikas skolas audzēkni ar bungu komplektu, kuŗu pasniegs 4. martā.

Gulbenes-Alūksnes bānītīm – 115! Tapēc Gulbenes dzelzceļa stacijas ēkā, kur piestāj vienīgais bānītis Latvijā, drīz uzsāks izglītojošu un interaktīvu centra "Dzelzceļš un tvaiks" izveidi. No Gulbenes novada budžeta atvēlēti € 67 148, bet centra uzturēšanai ielānoti €56 755 gadā. Tur būs laipni gaidīti pirmsskolas, vispārizglītojošās, profesionālās izglītības iestādes, ģimenes ar bērniem, darbinieku kopas un ikviens interesents.

Jēkabpilī Dzimtās valodas dienas 21. februārī notika pēcpusdiena "Stāsti sēliski", ko rikoja pilsētas bibliotēka, bet par Augšzemes dialektu stāstīja Jaņa Jaunsudrabiņa mūzeja "Riekstiņi" vadītāja un nominācijas "Novada valodniece" ieguvēja Ilze Līduma. Agrāk sēļiem bijusi sava valoda, bet tagad tā saplūdusi ar literāro latviešu valodu. Tomēr Sēlijas iedzīvotāju izrunā vērojamas dažādas iezīmes, kas atšķiras no izloksnēm citviet Latvijā.

Valmierā 10. martā no plkst. 18 līdz 24 Vidzemes Olimpiskajā centrā notiks vēl nebijis sarīkojums "Vasarai ziemā būt". Apmeklētājiem būs iespējams vairākās vasarīgi iekārtotās atpūtas zonās baudīt Latvijā pazīstamu mūziķu uzstāšanos un baudīt restorāna "Valtera restorāns" (šefpavārs Valters Zirdziņš), topošā restorāna "KEST" (šefpavārs Māris Jansons), titula "Labākais pavārs 2015" ieguvēja, konditore Inas Poliščenko un citu gastronomiskus meistardarbus. Ieeja par maksu.

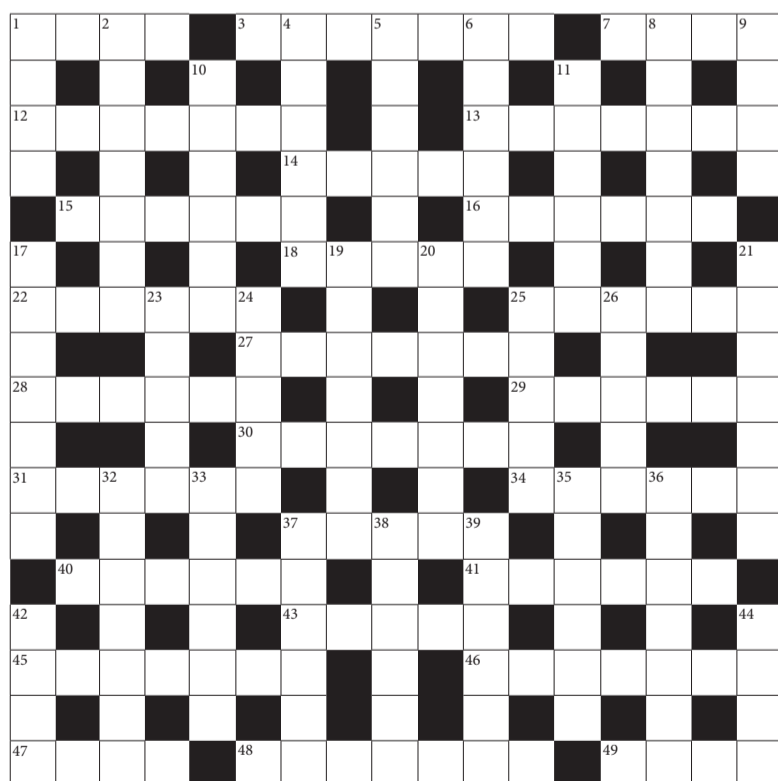
Latviešu uzņēmumam AS "Smiltene piens" – 105! Sāka kā Smiltene muižas paraugpienotava, bet tagad ir AS "Smiltene piens", ar 20 akcionāriem. Ilgus gadus padomes priekšsēde ir Gita Mūrniece. 2016. gadā strādāja ar €16,6 miljonu apgrozījumu (par 4,7% vairāk nekā iepriekš), bet peļņa palielinājās par 22,4%. Zīmols "Kvalitatīvs Latvijas produkts" ("Zaļā karotīte") rotā pircēju iemīļoto "Lauku" biezpienu, izstādēs godalgotos sierus "Latvijas", "Holandes", "Krievijas", "Ugličas" un kausēto sieru "Azais".

Rīgā 4. martā plkst. 12 Valmiermuižas alus vēstniecība aicina uz svētdienas "Latvijas garšu vēlajam brokastim" ar īpašu ēdienkarti, kas priecēs gan gaļas cienītājus, gan dārzeņu mīļotājus. Izvēlēties varēs starp olu un dažādiem gaļas ēdieniem, dārzeņiem, pankūkām, ogām un desertiem. Klāt būs piemēklēts smalks Valmiermuižā brūvēts alus un "Gardu muti" zelteris. Galdiņus ieteicams pieteikt iepriekš: +371 28656111.

Īsziņas sagatavojusi **Valija Berkina**

Sastādījis **KĀRLIS PĒTERSONS**

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Dreifējošs jūras ledus polārajās ūdens baseinos. 3. Medicīniska iestāde. 7. Vitolu dzimtas koks. 12. Motivēt. 13. Pilsēta Norvēģijas rietumos. 14. Kantori. 15. Somu pirtis. 16. Priekšmeti. 18. Liela ģimene. 22. Kūras pieteka. 25. Nīlas pieteka. 27. Būtne skandināvu ticējumos. 28. Šaurdeguna pērtiķi. 29. Seno romiešu apģērbs. 30. Pastāvīga pircēja vai pasūtītāja. 31. Novada centrs Latvijā. 34. Godināt. 37. Juridiska valsts iestāde. 40. Ai-

viekstes pieteka. 41. Latviešu rakstnieks, stāsta "Staburaga bērni" autors. 43. Divmastu burukuģis. 45. Antīkie literātūras un mākslas darbi. 46. Priekšsajūta. 47. Pazemes ejas. 48. Plekstu dzimtas zivs. 49. Apdzīvota vieta Ventspils novadā.

Stateniski. 1. Biezs kartons. 2. Noteiktā laika posmā veicama sabiedriski politiska darbība. 4. Liela pacilātība. 5. Apdzīvota vieta Amatas novadā. 6. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 8. Apdzī-

vota vieta Tukuma novadā. 9. Odžu dzimtas čūskas. 10. Izstādes eksponātu novietojuma vieta. 11. Smērēt. 17. Pilsēta Kana- das rietumos. 19. Gundegu dzimtas ārstniecības augi. 20. Ķirbjaugi. 21. Plēvspārņu kārtas kukainis. 23. Latviešu dzejniece (1919-1994). 24. Vēsturisks novads Vidusgriekijā. 25. No komētām izplūstošo gāzu veidojumi. 26. Latviešu fotomākslinieks (1933). 32. Zvirbuļveidīgo kārtas putns. 33. Ciemiņš. 35. Sievietes vārds (jūnijā). 36. Ezers Kirgizstānā. 37. Latviešu gleznotāja (1939). 38. Izstarot. 39. Iepriekšējs maksājums. 42. Ganas galvaspilsēta. 44. Bangladešas galvaspilsēta.

Krustvārdu mīklas
(BL Nr. 7) atrisinājums

Līmeniski. 9. Palsmane. 10. Dzintars. 11. Igo. 12. Stirpa. 13. Salabt. 14. Sasliet. 15. Misija. 17. Apekss. 19. Kauss. 22. Salikta. 24. Kirasas. 26. Viesi. 27. Skotija. 29. Paipala. 31. Skala. 34. Araksa. 37. "Oskars". 39. Dzimtas. 40. Vecupe. 41. Treses. 42. Efa. 43. Patentēt. 44. Lancetes.

Stateniski. 1. Šautriņa. 2. Asorti. 3. Dalasa. 4. Teiksmā. 5. Adoniss. 6. Piesta. 7. Stelpe. 8. Arabeska. 16. Jokains. 18. Persiks. 19. Kavas. 20. Utena. 21. Skīpa. 23. Leo. 25. SIA. 28. Kartēcas. 30. Lornetes. 32. Krikets. 33. Latgale. 35. Klupes. 36. Adepti. 37. Ostina. 38. Kreses.

Aizvadīts “Mīlestības karnevāls” Latviešu centrā Minsterē

INGŪNA ŠĶESTERE

Helmuts Feldmanis

*Mēs varam satikties uz stara,
Uz viena stara, kas vēl mirdz,
Uz viena nenodzēsta stara,
Kur nomaldās un sadeg sirds.*

*Mēs varam satikties un būt
Par gaišu staru tumšā naktī,
Par zilām debesīm, kas plūst,
Par divām skaņām vienā taktī.*

*Mēs varam satikties, un tad
Kā cīruļi no zemes gala
Skries mūsu sapņi debesīs
Uz vietu, kur tie nenosala.*

2018. gada 17. februārī uz satikšanās Minsteres apkārtnē dzīvojošos latviešus un viņu ģimenes aicināja Liene un Helmut Feldmaņi. Helmut Feldmanis ir dzejnieks un komponists, kurš dzimis Talsos, vairāk nekā 10 gadus strādājis par mūzikas pedagogu Latvijā, bet 2004. gadā pārcēlies uz dzīvi Lielbritānijā, kur studē kompozīciju un aktīvi iesaistās latviešu sabiedriskajā dzīvē. Kopā ar dzīvesbiedri Lieni Feldmaņi Mansfieldā izveidojis bērnu un jauniešu studiju “Varavīksne”, kurā pašreiz darbojas kā mūzikas skolotājs.

Uz mūzikālu koncertprogrammu “Nāc zaļā pļavā!” sestdienas pēcpusdienā bija ielūgti paši mazākie Minsteres un tās apkārtnes

klausītāji. Kopā ar runci (Liene Feldmane), kuru mazie minsterieši mīli nodēvēja par “Runci Roziņu”, bērni devās dziesmotā ceļojumā cauri gadalaikiem. Skānēja skolas zvans, un sniga pirmais sniegs. Mazie sarīkojuma dalībnieki kopā ar Runci Roziņu devās arī sēņot un tika iepazīstināti ar tām sēņēm, kuŗas droši var likt groziņā, kā arī ar tām, kuŗas, kaut arī skaisti izskatās, tomēr jāatstāj mežā. Mūzikālā rotaļu uzveduma beigās visi kopā nonāca zaļajā pļavā, kur “jautri smejojot, var pa-

dejojot”. Vecākiem bija iespēja iegādāties Helmuta Feldmaņa bērnu dziesmu krājumu un CD “Nāc zaļā pļavā!”, bet mazie tikmēr mīļojās ar tikko ceptām vafelēm.

Vakara turpinājumā pieaugušie klausītāji tika aicināti uz Helmuta Feldmaņa dzejas koncertu “Spārni atvēra debesis”. (Dzejoļu krājums ar tādu pašu nosaukumu izdots Latvijā 2009. gadā.) Mijoties autora emocionālajam un melodiskajam dziesmām, ro-

mantiskā gaisotnē sveču gaismā laiks pagāja nemanāmi ātri. Februāris Vācijā ir karnevāla laiks. Mēnešiem ilga gatavošanās laiks beidzas ar krāšņu un vērienīgu parādes gājienu Vācijas pilsetās un ciemos. Aizvadītā karnevāla un 14. februāra – Svētā Valentīna dienas noskaņās vakara noslēguma ballei tika dots nosaukums “Mīlestības karnevāls”. Balles apmeklētāji tika aicināti tērpties maskās un sarkanās – mīlestības – krāsas apģērbā. Atnācējiem bija iespēja nofotografēties īpaši ierīkotā fotostūrī. Skatot populārām latviešu dziesmām, Lienes un Helmuta izpildījumā, ikviens varēja likt lietā savu deļotprasmu un sajūties kā īstā latviešu zaļumballē.

Latviešu centra Minsterē vārdā sakām lielu paldies mūsu īpašajiem viesiem – Lienei un Helmutam Feldmaņiem – par ciemošanos pie mums un lielisko vakara programmu, kā arī sarīkojuma idejas autorei Valdai Dundarei.

Uz tikšanos atkal kādā skaistā sarīkojumā Minsterē!

*Raksta tapšanā izmantota H. Feldmaņa dzeja un dziesmu teksti no krājumiem “Nāc zaļā pļavā!” un “Spārni atvēra debesis”.

MATIŠS KUKAINIS ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

“...mēs esam atzinuši un ticam mīlestībai,
kas Dievam ir uz mums. Dievs ir mīlestība un,
kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā.”
(1.Jņ 4 :16)

Sirsniņi sveicam lielajā dzīves jubilejā –
100. dzimšanas dienā –
ilggadējo draudzes dāmu, komitejas priekšsēdi
Ainu Rumbu.

Pateicamies par ilggadējo kalpošanu un atbalstu draudzes
darbā un vēlām veselību un dzīvesprieku.

Apvienotā Londonas latviešu ev. lut. un Miera draudze

SĒRAS

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais vīrs, tēvs, vectēvs un vecvectēvs

† **SERGĒJS OZOLIŅŠ-VIKSERS**
Dzimis 1914. gada 10. aprīlī Tallinā,
miris 2018. gada 3. februārī Stokholmā

*Atmiņas kā bites sīc un dzeļ,
Viss, kas aizmirsts, galvu augšup ceļ.
(E. Zālite)*

Mīlestībā un patecībā
Līlija
Dzintra un Andrejs
pirms tēva aizgāja mūžībā Ingrida un Juris

Andrejs, Gunārs, Pauls, Zilīte, Linda
Emilija, Benjamins, Daniels un Leontīne
Aleksandrs, Maksimilians, Emma, Lidija, Elīas, Luīze
Gustavs, Astrīda, Lea, Benjamins, Lea, Jēkaps, Alice
Bjoern, Emelīne, Rūdolfus un Augusts

Radi Zviedrijā, Latvijā, Vācijā un ASV

Izvadišana 9. martā plkst. 12 no baznīcas Tāby Kyrka, Tāby Kyrkby

Dieva mierā aizgājis

Dr. JĀNIS KĻAVIŅŠ

Dzimis 1921. gada 6. maijā Rūgājos,
miris 2018. gada 11. februārī Ņujorkā

*Mīlestībā esam
vienoti un dzīvi*

Viņu mīļā piemiņā paturēs
brāļa Mārtiņa † plašā dzimta
Francijā un Zviedrijā

NEKROPOLE
PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

www.nekropole.info

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Līgita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ģertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl: (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr:
07788790952, e-pasts: tereze.bogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 – 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratorē +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3.50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.

Komerālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 slejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespiests: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS

SPORTS

SPORTS

ATVADAS NO
PHJONČANAS,
SKATIENI – UZ PEKINU

25. februārī pasaules labākie sportisti atvadījās no Phjončanas – Ziemas olimpiskās spēles pēc 17 sacensību dienām bija nonākušas līdz nobeiguma ceremonijai. Tā sākās ar mākslinieciskiem priekšnesumiem, pēc tam stadionā iesoļoja karognesēji. Latvijas karogu nesa ātrslidotājs Haralds Silovs. Šis gods Silovam uzticēts otrreiz – viņš bija Latvijas delegācijas karognesējs arī 2010. gada Vankuversas Olimpisko spēļu nobeigumā.

Sportistu gājiens nobeiguma ceremonijā

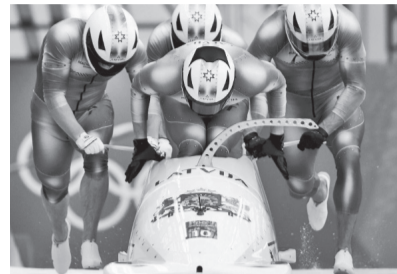
Olimpiskais karogs tika nodots nākamajam Ziemas olimpisko spēļu rīkotājiem – Pekinai. Kopumā Phjončanas Ziemas olimpiskajās spēlēs

piedalījās 92 valstis, uz starta izgāja gandrīz 3000 sportistu.

Neliels pēdējo notikumu pārskats.

BOBSLEJA ČETRINIEKIEM –
PIEKTĀ UN DESMITĀ VIETA

Kad Melbārža bobsleja divnieks izcīnīja bronzas medaļas, cerējām uz četrinieku sacensībām – varbūt arī viņi spēš iepriecināt daudzus šī sporta veida līdzjutējus.

Melbārdis ar stūmējiem Daurmantu Dreiškeni, Jāni Strengu un Arvi Vilkasti pirmajā braucienā sasniedza ceturto labāko laiku, bet otrajā bija tikai 12. vietā, kopvērtējumā ar vēl divām ekipāžām dalot piekto vietu. No trešās vietas Melbārdi šķīr 0,31 sekunde, bet no lidera Frančesko Fridricha – 0,66 sekundes.

Otrs Latvijas pilots Oskars Ķibermanis ar stūmējiem Jāni Jansonu, Matīsu Mikni un Helviju Lūsi neveiksmīgi veica pirmo braucie-

nu, ieņemot vien 15. vietu, bet otrajā sasniedza septīto labāko laiku un pakāpās uz desmito pozīciju.

KĀ VĒRTĒT MŪSU
OLIMPIEŠU STARTUS
PHJONČANĀ?

Latvija Phjončanas Olimpiskajās spēlēs izcīnīja vienu bronzas medaļu. To sagādāja bobsleja divnieka ekipāža – Oskars Melbārdis ar Jāni Strengu. Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) ģenerāls sekretārs Žorža Tikmera ieskatā Latvijas komanda startējusi labi, un gandrīz visi sportisti sasnieguši savus labākos rezultātus. Blakus bronzas medaļai liekamas divas ceturtais vietas, ko skeletonā izcīnīja Martins Dukurs un 1500 m ātrslidošanā – Haralds Silovs. Piektā vieta mums ir skeletonā un bobslejā, sestā vieta – kamaniņu sportā. Desmitniekā savos sporta veidos vai disciplīnās iekļuva kopumā 16 olimpiēši, 13 ir olimpisko spēļu debitanti.

Ko vēl saka sporta statistiķi? Pirmo medaļu neatkarīgi Latvijai no Ziemas olimpiskajām spēlēm atveda Mārtiņš Rubenis – 2006. gadā bronza kamaniņu sportā. Vankuverā 2010. gadā izcīnītas divas sudraba medaļas, Sočos 2014. gadā – pa divām sudraba un bronzas medaļām, 2018. gadā

Medaļu ieskaitē Latvija daļa 28. vietu kopā ar Kazachstānu un Lihtenšteinu.

JĀNOLIEK MEDAĻAS MALĀ
UN JĀKAĻ JAUNI PLĀNI

Latvijas bobslejisti Oskars Melbārdis un Jānis Strenga pēc Phjončanas olimpisko spēļu bronzas medaļu saņemšanas divniekiem atzina, ka apbalvošanas ceremonijā esot uztraukušies vairāk nekā pirms pēdējā brauciena.

Oskars Melbārdis un Jānis Strenga ceļā uz goda pjedestalu // Foto: F64

“Satraukums bija lielāks, nekā ejot uz startu pēdējā braucienā, tāda apbalvošana mums vēl nav bijusi!” sarunā ar žurnālistiem sacīja Oskars Melbārdis. “Sočos arī izcīnījām medaļu, bet tur bija ne-normāla steiga, te visu procesu varējām izbaudīt. Savīļpojums bija liels, tagad pa īstam šķiet, ka medaļa ir saņemta, pa nakti izgulēts nogurums, emocijas labas.” “Diez vai

mēs vēl kādās olimpiskajās spēlēs kāpsim uz goda pjedestala, tāpēc izbaudījām šo mirkli. Ļoti patīkama apbalvošana,” piebilda pilots.

Kas tagad? “Jānoliek medaļas malā, un jau rīt no rīta jākal jauni plāni,” saka Oskars Melbārdis.

LATVIEŠI BŪVĒ
BOBSLEJA KAMANAS

Latvijas bobsleja speciālisti sastopami daudzās valstīs. Citu valstu izlasēs ir Latvijas treneri, latvieši atrodami arī Starptautiskās Bobsleja un skeletona federācijas gaitēnos, kā arī starp oficiālajiem fotogrāfiem un žurnālistiem. Tikmēr brāļi Roberts Obulders un Artis Obulders ir mehaniki. Roberts sagatavo tehniku Jāņa Miņina vadītajai Polijas izlasei, bet Artis pieskata Jāņa Skrastiņa vadītās Beļģijas izlases kamanas.

Beļģijas izlases mehaniki Artis Obulders un Polijas izlases mehaniki Roberts Obulders // Foto: Romāns Kokšarovs/f64

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

DVF Londonas nodaļas valde laipni aicina visus biedrus piedalīties nodaļas pilnsapulcē svētdien, 4. martā, plkst. 10.30 DVF nama kluba telpās, 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH.

DVF nodaļu delegātu pilnsapulce Straumēnos, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe LE17 6DF, sestdien, 10. martā, plkst. 10.30, turpinājums no rīta svētdien, 11. martā. Delegātiem līdzī paņemt pilnu nodaļas biedru sarakstu. Sestdienas vakarā pulkveža O. Kalpaka piemiņas pasākums. Apmeklēt lūdzu DVF/LWT valde.

Latvijas valsts Simtgades starptautiskās programmas ietvaros notiks Artūra Analta izstāde “Robežas”, 12 Star Gallery/ Europe House, 32 Smith Square, Westminster, Londonā, Lielbritānijā, no 7. līdz 16. martam. Izstāde sastāv no vairākām, dažādu izmēru, telpiskām skulptūrām, kas vizuāli atgādina tradicionālo stieplu žogu, tomēr, tajā ieskatoties, pamanīs, ka žoga pinumu patiesībā veido savstarpēji, atjautīgā veidā, savienotas cilvēku formas. Mākslas darbi apskatīs robežu nozīmi un būtību. Robežas ir kā žogi, ar kuriem norobežojamies no pasaules, kā arī robežas, kušas veido cilvēki un viņu idejas. Rada un dara: Kultūras ministrija, Ārlietu ministrija, Latvijas vēstniecība Lielbritānijā, Variant Studio.

DIEVKALPOJUMI
ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE,
māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (The German Protestant Church), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, 18. martā, plkst. 11. Gavēņa laika dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE,
māc. V. Vāvere

Lesterā, St. Ursula's Chapel, Wygges-

tons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX, sestdien, 3. martā, plkst. 14. Gavēņa laika dievkalpojums.

Straumēnos, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF, svētdien, 25. martā, plkst. 10. Gavēņa laika dievkalpojums.

Birminghamā, All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA, svētdien, 11. martā, plkst. 14.30 Gavēņa laika dievkalpojums.

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ svētdien, 11. martā, plkst. 14. Kristus ciešanu piemiņas laika dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Draudzes padomes sapulce. Svētdien, 25. martā, plkst. 14. Pūpolsvētdienas dievkalpojums. Svētdien, 1. aprīlī, plkst. 14. Lieldienu dievkalpojums. Dievkalpojumu kuplinās Londonas latviešu koris.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, 4. martā, plkst. 12. Gavēņa laika dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 4. martā, plkst. 15. Gavēņa laika dievkalpojums.

Mansfeldā, St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, 3. martā, plkst. 11. Gavēņa laika dievkalpojums.

Pīterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, 10. martā, plkst. 16. Gavēņa laika dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE,
māc. D. Vāvere

Mančesterā, Martin Luther Kirche, 9 Park Road, Stretford, M32 8FE, svētdien, 11. martā, plkst. 13.30 Gavēņa laika dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

Gēteborgas ev. lut. draudzes Gavēņa laika dievkalpojums svētdien, 4.

martā, plkst. 14. Hāgas baznīcā (Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Normunds Kamergrauzis, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes telpās. Visi sirsnīgi gaidīti!

LPA pilnsapulce Tellus Fritidscenter, Lignagatan 8, Stokholmā 7. martā, plkst. 14.30. LPA ielūdz biedrus uz lenču plkst. 13. Tellus restorānā. Sapulce sākas stundu vēlāk.

Stokholmas ev. lut. draudzes Gavēņa laika dievkalpojums svētdien, 18. martā, plkst. 14. Somu baznīcā (Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm). Dievkalpojumu kuplinās Stokholmas latviešu koris Sandras Lejas Bojsten vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds un sadraudzība kopā ar Latvijas ev. lut. Baznīcas draudžu Zviedrijā 73. Sinodes viesiem. Visi miļi gaidīti!

Jāņa Kalmītes izstādi Latvijas vēstniecībā pensionārus ielūdz apskatīt 22. martā plkst. 13.

Referāts “Baltikum i det svenska riket – Stormaktens början och slut”, sakarā ar Baltijas valstu 100 gadu patstāvības jubileju Estniska Huset, Wallingatan 34, Stokholmā, 5. aprīlī plkst. 18. Runās pazīstamais vēsturnieks un rakstnieks Gunnar Wetterberg. Rīko LPA kopā ar Svensk-Lettiska Föreningen.

LPA brauciens uz Rīgu 24. aprīlī. Tuvākas ziņas pa tālr. 80 11 80 vai 073 945 39 66. LPA valde

DIEVKALPOJUMI
INFORMĀCIJA par Zviedrijas latviešu ev. lut. draudzēm un dievkalpojumiem redzama arī mājaslapā www.draudzes.se

Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, Folkungagatan 46, Metro: Medborgarplatsen. (Bīskapu kriptā atrodas zem katedrāles: jāiet lejup, no katedrāles galvenās fasādes ieejas durvīm pa kreisi, līdz pirmajām durvīm labajā pusē) svētdien, 11. mar-

tā, plkst. 12. Ceturtās Gavēņa svētdienas mise ar sekojošu “Rūgto asaru” dievkalpojumu. Laipni ielūdz Stokholmas latviešu katoļu draudze.

UPSALAS ev. lut. draudzes Lieldienu laika dievkalpojums ceturtdien, 29. martā, plkst. 16. Vindhems baznīcā (Vindhems kyrka, Vindhemsgatan 9, Upsalā). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde. Visi miļi gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes Lieldienu laika pirmās svētdienas dievkalpojums svētdien, 1. aprīlī, plkst. 14. Somu baznīcā (Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm). Dievkalpojumu vadīs Ieva Graufelde, pie ērģelēm Rūta Baumgarte.

Dievkalpojumu kuplinās Kristera ansambļis Christer Wikmark vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds. Visi miļi gaidīti!

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Lieldienu dievkalpojums pirmdien, 2. aprīlī, plkst. 14. Hāgas baznīcā (Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes namā. Visi sirsnīgi gaidīti!

VĀCIJA

“Prof. Aleksejs Naumovs, ainavas un studentu aktuālie darbi” – Latvijas valsts 100 gadu jubilejai par godu Latvijas Mākslas akadēmijas izstāde skatāma no 4. marta līdz 8. aprīlim Gīterslo Mākslas biedrībā, Kunstverein Kreis Gütersloh e. V., Am Alten Kirchplatz 2, 33330 Gütersloh. Izstādē būs redzamas profesora Alekseja Naumova ainavas un piecpadsmit Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) studentu darbi. Tuvāka informācija www.kunstverein-gt.de

DIEVKALPOJUMI
Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, 4. martā, plkst. 15. dievkalpo-

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā
BRĪVĀ LATVIJA
iesniedz ērti
no sava datora

307.LV

PĒRK

SIA Kalnkoks par augstām cenām pērk meža īpašumus un cirmsas visā Latvijas teritorijā. Tālr. +371 27800573.

jums ar dievgaldu. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars senās sakristejas telpās.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, 11. martā plkst. 14. Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Lībekā, Lorenca baznīcā, 17. martā plkst. 14. Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44, Bielefeld) 18. martā plkst. 14.30. Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 25. martā plkst. 11. Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.